

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 14 de març del 1933

SUMARI

*A les cinc i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Companys.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Ordre del dia :

Precs i preguntes.

Preguntes dels senyors Comorera i Vidal i Guardiola al Govern de la Generalitat, en relació a l'organisme anomenat Comissariat de la Casa Obrera i a la inversió de quantitats per a Cases barates.

Resposta del senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Rectificacions dels senyors Comorera, Vidal i Guardiola i Conseller de Sanitat i Assistència Social.

Convertides en interpel·lació les preguntes, es suspèn la discussió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

Es dona lectura a una esmena de la Minoria de Lliga Catalana a l'article 15 del Projecte, que no accepta, per la Comissió, el senyor Tauler.

El senyor Vallès i Pujals defensa l'esmena.

Intervenció del senyor Serra i Moret.

Resposta del senyor Tauler, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Vallès i Pujals, Serra i Moret i Tauler.

És rebutjada l'esmena en votació ordinària, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana.

És llegida una altra esmena, ja discutida, de la mateixa Minoria, que és rebutjada en votació ordinària, amb els vots a favor dels senyors Diputats de Lliga Catalana.

En votació ordinària, resta aprovat l'article 15, amb el vot en contra de la Minoria de Lliga Catalana.

La Cambra s'assabenta de la substitució del senyor Comorera, en la Comissió de Governació, pel senyor Serra i Moret.

Ordre del dia per a la sessió del dimecres.

S'aixeca la sessió a les vuit i vint-i-tres minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Companys.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Consellers de Governació, Cultura, Sanitat i Assistència Social, Agricultura i Economia i Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El Diputat senyor Lloret demana que consti el seu vot a favor de l'aprovació de l'article 12 de l'Estatut Interior de Catalunya, ja que no es trobava present en la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

El Comissariat de la Casa Obrera

El Sr. PRESIDENT : El senyor Comorera té la paraula.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : Vaig a adreçar una pregunta al Govern respecte a un organisme de la Generalitat, anomenat Comissariat de la Casa Obrera. Aquest organisme fou creat en el curs de l'any passat, però no consta en el Pressupost aprovat pel Parlament; no obstant, aquest organisme segueix funcionant exactament igual que en el seu principi, i per les notícies de premsa, sembla que ha de tenir una certa repercussió, sobretot en les finances de la Generalitat. Per això aquesta Minoria considera necessari que aquesta situació s'aclareixi. Creiem necessari que se sàpiga, primerament, quina és la composició actual del Comissariat de la Casa Obrera. Quin és el concepte o el criteri que s'ha tingut en compte en donar representacions en el si del Consell Directiu del Comissariat de la Casa Obrera. Quina és la plantilla de funcionaris que està al servei d'aquest organisme, i quina classe de funcionaris són, si són permanents de la Generalitat o si són funcionaris del servei exclusiu del Comissariat de la Casa Obrera, i en aquest cas darrer, com i de quina quantitat es paguen llurs honoraris. Voldriem saber, també, quin és el pressupost normal del Comissariat de la Casa Obrera, és a dir, a quant ascendeix mensualment el cost burocràtic d'aquest organisme, i voldriem saber el pressupost extraordinari del Comissariat, és a dir, quantes pesetes hi ha fins ara despeses en obres o en estudis, de realització immediata o per al futur. Voldriem saber també quina és l'organització de treball que hi ha avui en les obres realitzades fins ara pel Comissariat de la Casa Obrera. Els senyors Diputats saben que s'ha construït un grup de deu cases a la barriada de Sant Andreu; seria molt interessant saber quin concepte tingué el Comissariat de la Casa Obrera en aquests moments d'atur forçós en el ram de la construcció, per a donar treball a la gent. Si es tingué en compte els obrers parats, inscrits a la Borsa del Treball de la Generalitat; si es tingueren en compte les possibles ofertes de les Cooperatives obreres de construcció, o si, passant

per sobre de la Borsa del Treball de la Generalitat, i prescindint de les Cooperatives obreres de construcció, el Comissariat prengué els obrers que li plagueren. El cost total de les obres realitzades fins avui i el cost aproximat de les obres en projecte o bé ja començades.

Una altra qüestió molt important, és saber també quin ha estat el criteri en matèria de compra de terrenys; quin concepte ha imperat en la fixació del preu dels terrenys on s'ha edificat el bloc de cases lliurades ja als seus llogaters. Perquè fóra molt convenient tenir una idea exacta de si el Govern de la Generalitat, en aquesta matèria d'expropiació, s'ha inspirat en un criteri social o purament en un criteri mercantil, o sigui, si s'ha inspirat en el sentit de considerar-se un comprador normal, un comprador individual com qualsevol altre ciutadà que pugui comprar terrenys a la ciutat de Barcelona, o bé si tingué en compte que comprava terrenys per a exercir-hi una funció social.

I, finalment, agrairiem al Govern que ens indiqués quins són els propòsits del Comissariat de la Casa Obrera en relació als dos problemes màxims en aquesta matèria : un, respecte a l'atur forçós, i l'altre, respecte a la higienització de la vivenda a Barcelona.

Totes aquestes preguntes, jo penso que són de fàcil contestació, i agrairé molt al Govern que tingui la gentilesa de contestar-les una a una, per a arribar a una conclusió i saber positivament si estem en els començaments d'una obra social útil o si estem en els començaments d'un tumor burocràtic.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : En atenció a què el senyor Vidal i Guardiola ha anunciat un prec referent a les mateixes qüestions, jo m'atreveixo a indicar la conveniència de què el formulí, i així podrem contestar a l'ensems als senyors Comorera i Vidal i Guardiola.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Efectivament, jo havia anunciat dues preguntes : una, al senyor Dencàs, i una altra, al senyor Gassol, i encara que afectin a dues matèries molt diverses, com són la de la Casa Obrera, per un costat, i la temporada del Liceu, per una altra banda, ambdues preguntes tenen la mateixa finalitat, perquè són exclusivament d'ordre administratiu, ja que les preguntes tendeixen a saber en quina forma havia assumit el Govern de la Generalitat els compromisos respectius. Però deixant de banda la segona pregunta, o sigui la referent a la temporada del Liceu, per no complicar la qüestió, i referint-nos a la qüestió primera, o sigui al Comissariat de la Casa Obrera, direm al senyor Dencàs que la meua pregunta tenia una transcendència molt més petita que el que representa el conjunt de qüestions que ha plantejat el senyor Comorera, perquè el que jo volia preguntar ve inclòs dintre del conjunt de preguntes que ha formulat el senyor Comorera. Jo volia preguntar quina és la quantitat que

actualment es té compromesa per a la construcció de Cases barates, i de quina consignació procedeix aquesta quantitat; amb quina consignació pensa desenrotllar-se aquest pla, i amb subjecció a quin reglament. També com ha estat aprovat aquest reglament, perquè el cert és que el Parlament no ha aprovat el reglament per a la construcció d'aquestes cases.

Com ja he significat, el nostre company senyor Comorera ha formulat un conjunt de preguntes en el qual figuren totes les que nosaltres volíem formular. En aquestes condicions, ens donarem per contestats amb la contestació que el senyor Dencàs dongui al senyor Comorera.

El Sr. PRESIDENT : Que també serà contestació a les preguntes de V. S. Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Senyors Diputats : Per Decret de 13 de juny del 1932, signat per la Presidència, va ésser creat el Comissariat de la Casa Obrera, i en el seu articulat o forma dispositiva d'aquest Decret s'estipula, en forma pràctica i perfecta, les funcions que hauran d'ésser atribuïdes a aquest Comissariat. I en el mateix Decret s'estipula també quins seran aquells individus que per una raó o qüestió de caràcter personal, sempre en atenció a coneixements tècnics o per raó de representació d'entitats professionals i tècniques en la matèria, integraran aquest Comissariat.

En aquella època, en el temps en què es va signar aquest Decret, em va cabre l'honor d'ésser designat per a formar part d'aquest Comissariat, o sigui que en època molt anterior a ésser elegit Diputat d'aquesta Cambra i d'ésser designat per a exercir el càrrec de Conseller de Sanitat i Assistència Social. Per aquest motiu, jo ara he acceptat aquest prec del senyor Comorera i també del senyor Vidal i Guardiola, encara que no fan referència a una matèria de la competència de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social, perquè malgrat no ésser aquesta matèria de la competència de les meves funcions, els meus companys de Consell han volgut i han cregut convenient que fos jo qui recollís aquestes preguntes i aquests fets, per la raó d'haver format part d'aquest Comissariat des de la seva iniciació. Així, procuraré recollir tota aquesta sèrie de preguntes que ha formulat el senyor Comorera i també les que ha subscrit el senyor Vidal i Guardiola. En recollir-les, procuraré explicar als senyors Diputats el funcionament d'aquest Comissariat, que tenim la convicció que ha vingut a complir una funció patriòtica, perquè els seus components han actuat d'una manera desinteressada, sense percebre cap mena de dieta ni de retribucions que acostumen a concedir-se per estimular una actuació d'aquesta naturalesa. Així, doncs, aquest Comissariat ha complert la seva tasca amb un vertader esperit patriòtic, sense tenir altra satisfacció que la d'haver donat compliment a un Decret que té una transcendència general, que no respon a conveniències ni inspiracions de cap Partit polític. Tots els components d'aquest Comissariat han col·laborat en la tasca amb un elevat sentiment patriòtic, deixant de

banda els punts de vista ideològics de llur respectiva política.

Tal vegada, senyors Diputats, un dels desitjos i satisfaccions més íntimes que senten tots els Partits quan arriben a exercir funcions de govern, és marcar el camí, encaminar les coses, per poguer traduir en desitjos aquests principis i apostolats que havien defensat en un sentit, podríem dir romàntic, però sense pensar que un dia poguessin ésser realitat. I nosaltres, en assumir aquesta responsabilitat de Govern a Catalunya, guiats per un sentit liberal, perquè en el fons constitueix el basament ideològic del nostre Partit, però de cap de les maneres reclosos dintre d'un dogmatisme que no ens permetés tenir una elasticitat, sinó inspirant-nos en procediments de flexibilitat, hem procurat aplicar els nostres principis a les necessitats polítiques i socials, segons les necessitats de cada moment, prescindint sempre que ha estat precís, de les solucions del dia anterior, i sense pretendre que les solucions del moment constituïssin un precedent inflexible per a les solucions que poguessin donar-se pel dia de demà, ple d'incògnites i d'inseguretats. Així, nosaltres, sota d'aquests principis liberals, però no reclosos en cap dogmatisme, en fer-nos càrrec de les funcions de govern, les hem emprès amb entusiasme i hem procurat, en el possible, solventar els problemes segons la nostra ideologia, per la raó lògica de què nosaltres, en sustentar una política de caràcter social, no poguem desentendre'ns de tot problema que se'ns plantegi amb urgència.

No faré cap retret a l'antiga Mancomunitat pel fet de què no hagués fet el més petit esforç per a enfrontar-se amb aquest problema. He dit que no era cap retret a l'antiga Mancomunitat, perquè dintre de les poques possibilitats econòmiques de què gaudia, havia aconpleert una funció que per a mi, com a nacionalista que sóc, la respecto, i era la de dibuixar un inici de forma de govern, la de dibuixar una personalitat a Catalunya. Per tant, no li faig cap retret pel fet de què en aquells moments no s'hagués resolt la qüestió per aquell organisme català; però jo no puc disculpar l'Ajuntament que llavors regia els destins de Barcelona i que estava en les mans de les VV. SS. (*L'orador s'adreça a la Minoria de la Lliga Catalana.*) i del Partit radical, i no es féu res en aquella època per a resoldre el problema de la llar obrera a casa nostra. No solament no es feia res per a orientar-lo, sinó que ni tant sols s'aprofitaven les iniciatives particulars que havien d'encaminar el problema. Està en el nostre record les companyies estrangeres que varen apoderar-se, per uns preus irrisoris, de les llenques de terrenys que s'estenen entre la ciutat i el cercle de muntanyes que ens envolten, i parcel·lant els terrenys, sense tenir en compte la urbanització i desatenent les xarxes d'aigües residuals, el servei de llums, procediren d'una forma capriciosa. Llavors, els obrers catalans, que de per si tenien un sentit d'independència, enlluernats per aquesta possibilitat de tenir un clos on poder instal·lar la seva habitació, ja que no s'avenien a viure com a rellogats, acceptaven els procediments de

l'oferta particular, que cap condició d'higiene reunien, i amb tota mena de materials procedents de les altres cases, s'edificava una nova ciutat que, com a nova muralla, s'estenia pels voltants de Barcelona, i que havia impedit, el dia de demà, l'engrandiment de la nostra ciutat, ja que el que es feia no obeïa a un pla d'urbanització ni d'enllaç. Té això una importància enorme perquè, segons dades estadístiques, en l'any 1929 existia una ciutat de quinze mil barraques que s'estenia pels voltants de Barcelona. Jo no he de ponderar els problemes que això plantejava, no solament de caire moral, sinó des del punt de mira sanitari, ja que poden consultar-se estadístiques per a veure l'increment que varen emprendre certes malalties produïdes per la manca d'higiene d'aquestes barraques.

Vingué la dictadura; i si els organismes d'abans de la dictadura s'havien inhibit d'intervenir i d'encarrilar el problema, aprofitant les iniciatives individuals, la dictadura, en un major afany de realitzar grans empreses i aprofitant-se d'un article que hi havia en l'Estatut municipal llavors vigent, en el qual s'establia que els Municipis havien de destinar una part del seu Pressupost a la construcció de Cases barates, vingué el Reial decret, en virtut del qual s'obligava l'Ajuntament de Barcelona a la prestació d'un aval o a la pràctica d'un emprèstit amb destí a la construcció de Cases barates. Tant anormal degué resultar aquest fet, que el mateix Ajuntament de la Dictadura — i consta en acta consistorial — va denegar el permís i no va volguer fer-se ressò d'aquella ordre vinguda de Madrid. Foren precisades unes noves gestions i una fórmula obligada perquè l'Ajuntament de Barcelona acceptés la construcció de les Cases barates, que són, gairebé, campaments de concentració, però que no obceixen a cap pla que representi una solució del problema.

I vingué l'Esquerra Republicana de Catalunya a fer-se càrrec del govern de les corporacions públiques de casa nostra, i una de les preocupacions del nostre Partit fou la d'encarrilar aquesta política de caràcter social, i amb Decret del 13 de juny del 1932 es creava l'òrgan encarregat d'estructurar-la, que s'anomena el Comissariat de la Casa Obrera.

En la part dispositiva es palesa quines són les funcions d'aquest Comissariat, i que no són altres que aportar la seva experiència al servei de la Generalitat de Catalunya per tal d'endegar, en forma racional, el problema de l'habitatge, per a servir d'assessorament als Ajuntaments de Catalunya, obeint a una política estructurada. Aquest mateix Decret estableix la forma segons la qual es desenrotllarà aquest pla; i no pot titllar-se el nostre Partit d'obrar en forma sectària i ni tan sols partidista, perquè aquest Comitè està integrat per representants de les diverses corporacions de Catalunya, per representants de l'Ateneu Polytècnicum, del qual el senyor Fronjosà n'era delegat; també hi ha la representació de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, i formen part del mateix, a més, el doctor Sayé, en representació de l'organització contra la tuberculosi; representants d'altres organismes com

la Caixa d'Estalvi, representada pel senyor Moragues, que no pot pas dir-se que es tracti d'una persona afecte a la nostra ideologia. També hi havia al Comissariat de la Casa Obrera patrons com el senyor Baró i altres, separats de la nostra ideologia política, però que s'havien distingit en la realització d'una obra de caràcter social. També hi ha alguns obrers, com el senyor Piera, que representava un sector dels elements obrers i que hi aportava la seva experiència personal. Hi havia un agrupament d'arquitectes joves, representats per l'associació G. A. T. C. P. A. C. Tots oferiren llur col·laboració en aquesta obra magna de dotar els obrers d'una llar. Hi havia, també, representacions del Lyceum Club, que hi havien de col·laborar. Per tant, senyor Comorera, el Comissariat de la Casa Obrera no obeïa a una obra partidista, car es tractava de persones que pels seus coneixements tècnics podien oferir una orientació.

En el mateix Decret s'estipulava ja un pla d'obra a realitzar, de les condicions dels terrenys, de les habitacions i del Laboratori experimental, no solament pels treballs a realitzar, sinó també per les solucions que la pràctica aconsellés pel dia de demà en relació amb aquest magne problema.

Quant a les partides del Pressupost, he de dir al senyor Comorera que la partida de què es tractava era la 287 del Pressupost vigent aleshores. Hi havia una quantitat en Pressupost per a obresi per a obligacions de caràcter social. El Comissariat va muntar unes Oficines, i en aquestes Oficines es pot veure, per la plantilla, quin era el personal que hi figurava adscrit. Jo he de dir al senyor Comorera que totes les persones que han treballat en aquesta Oficina són personal completament tècnic i que ho han fet gratuïtament, generosament, moguts només per un patriotisme extraordinari de cooperar o posar al servei de Catalunya els seus coneixements de caràcter tècnic.

Les primeres funcions foren cercar terrenys per a poder fer el primer pla de construccions, i aquests terrenys varen ésser oferts en la barriada de Sant Andreu, en un lloc podríem dir del de més pervenir d'aquella barriada, com és el Passeig de Torres i Bages. Tan ben orientades varen ésser les operacions econòmiques, que foren terrenys adquirits per la quantitat d'1'45 pessetes el pam, i quinze dies després de la signatura de l'escriptura d'adquisició d'aquests terrenys, vàrem rebre nosaltres, en el Comissariat de la Casa Obrera, oferta de compra per valor de 2'50 pessetes; de manera que al cap de quinze dies nosaltres duplicàvem, si haguéssim volgut fer negoci amb els terrenys, la quantitat emprada per a construir el primer grup de Cases obreres. I no sols és aquesta oferta, sinó que el senyor Comorera té a la seva disposició la tasca que ha fet l'Ajuntament de Barcelona, tenint en compte la plus vàlua, en la forma que tassa aquells terrenys del Passeig de Torres i Bages. Absolutament tots ells estan tassats en la quantitat de 2'50 a 2'75 pessetes el pam. Per tant, la primera operació financera realitzada pel Comissariat de la Casa Obrera, resultava, podríem dir,

un encert extraordinari, i havia complert aquella confiança que nosaltres l'hi havíem atorgat. En quina forma es construïren aquestes cases? Ja he dit que es tractava purament i exclusiva d'un assaig, un assaig amb el qual nosaltres solament volíem fer servir aquells terrenys de laboratori experimental, perquè després, en coses en potència, poguéssim veure quina amplitud podríem donar-les-hi el dia de demà. I aquesta forma d'assaig va fer-se per contractació directa, feta directament i assessorats per personal tècnic que facilitava el Comissariat de la Casa Obrera, personal tècnic que ha treballat gratuïtament. L'Arquitecte, el que ha actuat podríem dir de Cap d'obres, el personal d'Administració, tothom, no ha percebut ni la més petita quantitat pel concepte dels treballs realitzats en aquest primer assaig de Casa Obrera. Va fer-se per contractació directa, i anàvem a assajar una nova cosa, i era veure si aquestes contractacions directes, que per altra part la pràctica demostrava que no eren pas els organismes públics els més adients per a fer aquests assaigs, veure si sota personal voluntariós i entusiasta, i a la vegada que sentís l'obra patriòtica, es podria reeixir amb un cert èxit. I efectivament; no obstant que aquest assaig fou realitzat en uns moments en què el problema social adquiria un agreujament a casa nostra i malgrat haver-se'n fet càrrec els elements pertanyents al Sindicat Unic i havent-se, inclòs, emprat un procediment consistent en fer per torn els treballs aquests, no essent els equips o obrers els mateixos cada setmana, sinó renovant-los a fi de què tots els necessitats en atur forçós del Ram de Construcció de la barriada de Sant Andreu hi poguessin participar; no obstant el perillós que és aquest assaig, jo puc dir al senyor Comorera que el resultat definitiu ha estat un èxit complet. Ha estat un èxit complet, no solament perquè jo ho digui, sinó perquè, amb les dades a la vista, jo li demostraré al senyor Comorera. La quantitat pressupostada per a la construcció d'aquell grup de Cases barates no solament ha estat completament exhaurida, sinó que ha estat traspassada, ja que, per la quantitat de deu, hi ha hagut un augment de 132'96 pessetes, quantitat insignificant, i que no compta repartida en deu cases. En una construcció qualsevol, senyor Comorera, hi ha dos factors: uns, podríem dir-ne invariables, i uns altres, variables. Entre els factors invariables cal comptar el material de construcció, cal comptar el valor dels terrenys. Entre els factors variables hi ha la quantitat de despeses a què puguin ascendir els jornals de mà d'obra emprats en la mateixa. La bondat o bé els inconvenients d'un procediment o altre o en la determinació del procediment que nosaltres haguem emprat en aquestes construccions, les dades d'aquestes seran prou eloqüents per a dir si nosaltres n'hem sortit amb èxit o amb fracàs, i per si en el fons hi poguéssim haver hagut un fracàs, és per això que ho fèiem en un pla reduïdíssim d'experiment, de cosa experimental, a fi de què aquesta experiència a nosaltres ens pogués servir per a un pla de major magnitud i poder anar a la solució d'aquest problema.

Doncs bé: malgrat d'aquesta petita experiència, resulta que la quantitat de despeses d'aquestes cases és de 94,182'24 pessetes; després cal descomptar el valor de 55,281'54 pessetes, que és l'import del material de construcció, material que va ésser fet per concurs entre diverses cases de Barcelona, i que, si interessa al senyor Comorera partida per partida, la llista de cada un d'aquests industrials que hi ha participat la tinc a la disposició de la V. S. I quant a les despeses de la mà d'obra, comptant els drets i les assegurances, ascendeixen a la quantitat de 38,000 pessetes. De manera que, en xifres rodones, veurem que el que representa el valor d'aquestes obres, la mà d'obra emprada representa aproximadament un 38 per 100 en el cost total de l'obra. Si es té en compte, segons dades que donen els tècnics, el cost de qualsevol obra, hi ha una petita extralimitació, doncs el tant per 100 normal és de 36, i, per tant, la diferència és d'una quantitat insignificant, degut a què estàvem obligats a fer-ho per torns, i sempre és una dificultat que encareix la mà d'obra. No obstant, resulta al preu normal que hagués pogut presentar qualsevol altre contractista.

Aquest primer assaig realitzat per la Generalitat ha reeixit amb un èxit formidable. Cal felicitar la Junta tècnica del Comissariat, que ha donat la seva participació desinteressada, sense que hagi percebut mai la més petita quantitat en concepte de despeses, ni tan sols en cap concepte de gratificació, havent-se acabat l'obra amb una mínima quantitat de temps, i el diumenge passat, com recordava perfectament la V. S., foren ja inaugurades i donades als beneficiaris que els hi ha tocat en sort aquestes cases.

Anem a parlar d'allò de la casa-bloc que heu dit. En aquesta casa-bloc, en comprar nosaltres aquests terrenys, no solament els compràvem a un preu reduïdíssim, sinó que anava inherent als mateixos l'opció de compra d'uns altres terrenys veïns, que donaven al mateix Passeig de Torres i Bages, els quals ens eren donats per la quantitat d'1'15 pessetes, molt més reduïda i econòmica que els que havíem adquirit, un preu que és sumament inferior al preu mig que es cotitzen avui els terrenys al carrer de Torres i Bages.

¿Amb quines partides del Pressupost, preguntava el senyor Comorera, nosaltres podríem anar a l'edificació d'aquesta casa-bloc? Doncs, la partida 1003 del present Pressupost.

El Sr. COMORERA: Pobres Cooperatives!

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Permeti'm un moment. La partida 1003, que fa referència al Departament de Cultura, diu textualment: «Per a estimular l'organització cooperativista i concessió de préstecs reintegrables a Cooperatives del treball, de producció i crèdit i per a la llar obrera.»

El Sr. COMORERA: Ja ho sé això.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: De manera, que en Pressupost hi ha consignada una quantitat de 500,000 pessetes, i entre les diverses finalitats en què pot ésser emprada, hi figura taxativament aquesta: «per a la llar obrera». Per a això, el personal tècnic

del Comissariat de la Casa Obrera construirà aquesta casa-bloc, casa-bloc que, per altra part, marcarà ja unes directrius definitives en el problema de llar obrera a casa nostra, perquè permetrà allotjar més de dues-centes famílies, i tenir dintre d'aquest clos, a més de complir o d'arranjar una situació d'higienització, un cert confort; comptarà amb piscina, cooperativa de consum, sala de lectura, una sèrie d'institucions que van inherents a aquesta mateixa casa-bloc, i que no és altra cosa que una imitació d'aquestes cases-bloc construïdes a Viena, sota aquella Municipalitat socialista, o bé les construïdes a Brussel·les. Nosaltres hem procurat que es pogués començar per naus, ja que en aquest projecte hi figuren una sèrie de naus que constitueix cada una d'elles un nucli orgànic independent; i amb la mínima quantitat que ens assigna avui l'actual Pressupost, nosaltres podrem anar a la construcció d'aquesta casa-bloc, sinó en la seva totalitat, quan menys en la construcció d'una de les seves ales, ala que, una vegada acabada, podria ja funcionar ràpidament, amb la funció que li hem assenyalat; i el dia de demà, quan les noves possibilitats pressupostàries, i amb la contribució de l'Ajuntament de Barcelona, ens permetin construir les naus successives, els donarem aquest to orgànic i farem aquesta illa monumental, aquest edifici que serà un inici, un començ, i quan menys vindrem a complir una funció fins ara inèdita per tots els organismes públics que han regit la vida de casa nostra.

Aquest és l'inici de la nostra obra que fem perquè la sentim i perquè és de justícia encarrilar una política de caràcter social. Ho fem perquè dintre aquesta política de caràcter social, tal volta res com la llar obrera necessita més acció i més protecció del Govern de casa nostra; i ho fem nosaltres, gent esquerrista, convençuts i amb la certesa que complim les normes del nostre programa i creiem que també ho creuen així els senyors d'en front, gent conservadora, perquè en el fons els problemes socials es resolguin en un sentit d'harmonia i de justícia, tant ens interessa a la gent d'esquerra, perquè ens hi hem compromés, com a la gent conservadora, perquè solament en una pau social podeu mantenir els vostres prestis socials i econòmics. (*Molt bé, en els bancs de la Majoria.*)

El Sr. COMORERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : Escoltant al senyor Conseller de Sanitat, les paraules del qual agraeixo com és degut, m'he afermat més en el criteri que em va moure a provocar aquest petit debat. Em semblaria, però, pel to de les paraules finals del senyor Dencàs, que aquesta pregunta de la Minoria socialista tindria com a primera finalitat, com a primer objecte, combatre l'aspecte social de la llar obrera, i no és així. Si nosaltres justament hem provocat aquest debat és perquè tenim i tenim avui el ferm convenciment que el problema de la llar obrera no el resoldrà pas el Govern de la Generalitat seguint pel camí que ha iniciat. És per això

que nosaltres ens dolem perquè voldríem realment que el problema de la llar obrera o llar higiènica — que per a nosaltres és una cosa més exacta — fos iniciat d'una manera racional i es resolgués en bloc.

La funció del Comissariat pot ésser una cosa útil si no sortís del camp purament tècnic; és a dir, un organisme superior que facilités als Ajuntaments i sobretot a les organitzacions espontànies dels treballadors els consells tècnics necessaris i que a la vegada aconsellés als organismes també superiors de Catalunya, tant Ajuntaments com Generalitat, les possibilitats i les necessitats de crèdit quan aquests organismes espontànies de la massa popular ho demanessin. Però d'això a anar als petits assaigs materials, hi ha una gran distància. Estem fermament convençuts que el camí iniciat pel Govern de la Generalitat no conduirà a res pràctic en quan es vulgui resoldre el problema difícil i complex de la llar obrera i higiènica i en canvi s'exposa a la Generalitat a perills greus. Aquest problema de la llar higiènica no pot desvincular-se de cap de les maneres del problema general de ciutat ni es pot tampoc desvincular del concepte social que es tingui de la propietat. En lloc del món, cap Govern, per sentiments enlairats que hagi tingut, ha pogut reeixir en aquesta obra directa de construcció de vivendes. A tot arreu l'única cosa que s'ha aconseguit és forçar un procés d'especulació en terres i deixar totalment intacte el problema social de la vivenda, i a casa nostra, en aquest moment, aquesta seguretat de fracàs del Govern de la Generalitat si segueix per aquest camí és més evident encara. Perquè, senyors Diputats, no és el problema de construir casetes a la perifèria de Barcelona; el problema, més greu i vast, és anar a la reconstrucció de Barcelona, i tot el que no sigui això, és senzillament perdre el temps i els diners. Si no és té aquest concepte social realment revolucionari, què és podrà fer? El Govern de la Generalitat, de l'honestetat del qual jo no he dubtat ni he plantejat la qüestió en aquest terreny — ha de reconèixer-ho el senyor Dencàs — va errat. ¿De què ens servirà que faci cent cases, que en faci dues-centes, que siguin exemples modèlics inclús per als propietaris normals individuals? Quina solució haurà trobat? El problema seguirà en peu, perquè les arrels del problema no estan en aquests assaigs de caràcter tècnic, en fer un bloc que sigui modèlic, on hi hagi piscines i cooperatives de consum, on hi hagi biblioteques i totes les altres coses necessàries per a la vida social de la gent obrera. L'arrel està en canviar el concepte que es té de la propietat, perquè mentre — encara que el senyor Mies faci aquest gest d'estranyesa —, perquè mentre no es tingui aquest concepte, tot l'altre no serà res més que una transformació més o menys vistosa del vell concepte caritatiu de la vida humana. No es tracta de la vida dels humils, perquè d'humils no n'hi ha; hi ha desheretats, hi ha explotats i explotadors. Es tracta, doncs, del problema en tota la seva vastitud; el problema no solament d'higiene, sinó alhora d'ennobliment de la vida humana.

Pregunto, ¿quina transcendència pot tenir el fet de construir un bloc de deu casetes, encara que

sigui un assaig, davant el problema magne de tot Barcelona on l'immensa majoria de la gent obrera està obligada a viure de la manera més indigna? És que aquest assaig del Comissariat de la Casa Obrera ataca a fons aquest problema real de la vida autèntica i diària, no d'un petit nucli, sinó de tota la gent que treballa i pateix a Barcelona? És que amb la compra de terrenys al volt de Barcelona i la construcció de petits blocs de cases es resoldrà el problema gravíssim dels barris infectes de Barcelona? Parlava el senyor Dencàs del Barracòpolis antic. És que no n'hi ha ara? Les barraques de llavors, encara que aquelles hagin desaparegut, no n'hi havia daltres abans? I aquestes han estat tota aquesta sèrie inacabable de vivendes completament inhumanes que es respecten perquè ningú gosa treure del camí aquesta nosa enorme del dret de propietat. Tot el que no sigui això, serà perdre el temps i els diners.

Jo crec que el Govern de la Generalitat té avui un problema greu en front d'ell, i és el problema de l'atur forçós. És molt possible que en el començament, la sensació d'aquest problema hagués iniciat al Govern de la Generalitat a organitzar aquest Comissariat, però tampoc des d'aquest punt de vista l'obra actual i l'obra futura del Comissariat podrà influir gens ni mica en la suavització del problema de l'atur forçós i potser que contribueixi a agreujar-lo. Sobre aquest aspecte jo voldria que el Govern s'hi fixés una mica. Avui a Barcelona el problema no és l'escassetat de vivendes; el problema és l'abundància de vivendes; el problema és que no s'ha trobat encara la manera per part dels poders públics de contribuir a una reacció dels constructors de cases. A Barcelona no es construeixen cases. Nosaltres no som partidaris de què el Govern de Catalunya fassi el joc a la Cambra de la Propietat Urbana, concedint-li privilegis o conservant-li els que tingui a fi de què els propietaris de terrenys construeixin cases; no som partidaris d'això ni és aquest el problema que ens preocupa. Ens preocupa, això sí, que si el Govern de la Generalitat té una idea clara respecte a les condicions que han de reunir les vivendes obreres, les llars obreres, tingui també un concepte clar de com s'ha d'anar a la realització d'aquest ideal. Perquè si es veu d'una manera unilateral, aleshores no sols no es resoldrà el problema de la llar higiènica, sinó que contribuirà a agreujar el problema de l'atur forçós. Aquesta política de construcció de cases o d'ajuda a la construcció de cases per organitzacions autònomes dels treballadors solament pot tenir una conseqüència favorable a la col·lectivitat si a la vegada els grans organismes públics transformen la seva concepció respecte el règim de propietat, perquè si no, la més petita acció del Govern en sentit d'afavorir la llar obrera té com a repercussió immediata una paralització més o menys accentuada de les activitats privades en el ram de la construcció, i això solament es pot neutralitzar quan el Govern té una concepció integral de la seva funció envers la col·lectivitat, sobretot un Govern integrat per homes autènticament d'esquerra.

Sabem que a Barcelona, desgraciadament, solament treballen un 25 per 100 d'obriers del ram de construcció. És el problema més viu que hi ha avui a Barcelona, perquè la crisi de l'art de la construc-

ció arrossega per si mateixa a la indústria metal·lúrgica i a altres indústries anexas a aquella de la construcció. El Govern de la Generalitat ha de veure la manera de resoldre aquest problema, i jo asseguro que en les condicions actuals en comptes de contribuir a alleujar o a resoldre el problema de la crisi de l'art de la construcció, l'agreuja perquè espanta sense motiu als propietaris. Als propietaris se'ls ha d'espantar amb realitats, no amb amenaces ni ombres que no siguin realitats...

El Sr. PRESIDENT: Em permet la V. S.?

El Sr. COMORERA: Ja acabo.

El Sr. PRESIDENT: No és això: sempre són prou discretes i interessants les paraules de la V. S. perquè jo no em permeti fer observacions respecte a l'extensió del discurs de la V. S. Només vull plantejar una qüestió a la Cambra, perquè no es falsegin les normes reglamentàries. Estem en una interpellació; això és una interpellació i no és un prec ni una pregunta, i si la Presidència des d'un principi no donés unes normes pel successiu, s'aniria de mica en mica falsejant el sentit del Reglament. Jo no tinc inconvenient, senyor Comorera, i crec que tampoc el té el senyor Conseller, de què la V. S. tracti l'assumpte amb tota l'amplitud que vulgui i en faci del mateix una interpellació que s'ha de subjectar a les normes de les interpellacions. La V. S. mateixa ho ha dit en parlar de l'assumpte que estava discutint — aquesta a estat la paraula que ha emprat — i debat, discussió, no és ni prec ni pregunta. De resultes del prec o de la pregunta en pot sorgir una interpellació, però de moment o és prec, o és pregunta. No ho dic per la V. S., però ha estat una norma que s'ha fixat i que s'ha de seguir. La Presidència sent amb molt de gust, sempre, les paraules de la V. S., però fa aquest aclariment perquè en el successiu això no es repeteixi. I ara, esperant que el senyor Comorera donarà fi al seu discurs, plantejo a la Cambra aquesta qüestió. Aquest assumpte pot ésser una interpellació, però en el successiu, prec i preguntes són únicament prec i preguntes i no són debat ni discussió. Pot seguir la V. S.

El Sr. COMORERA: En primer terme, he d'aclarir la situació meua en aquesta qüestió. Jo no tenia interès en què fos una interpellació, però la quantitat de preguntes i l'extensió que ha donat en la contestació que ha fet el senyor Dencàs, evidentment m'han obligat a mi, a la vegada, a ésser una mica extens, no amb la intenció de sortir de la pregunta, sinó per la mateixa naturalesa de la qüestió plantejada aquí, que és força interessant. Ara, si el senyor President creu que això pot ésser una pertorbació...

El Sr. PRESIDENT: Jo crec que la V. S. podria acabar, i el senyor Vidal i Guardiola, que també té demanada la paraula, i si el senyor Conseller d'Assistència Social, no hi té cap inconvenient, convertir això en una interpellació, a fi de què un altre dia en què sigui possible, quan es pugui posar en l'ordre del dia, poder continuar el debat i així podran manifestar els senyors Diputats tot el que considerin convenient respecte a la qüestió.

El Sr. COMORERA: Jo no tinc inconvenient en acabar tot seguit.

El Sr. PRESIDENT: Així, resta convertida

aquesta pregunta en interpellació. La V. S. pot continuar fent ús de la paraula.

El Sr. CONSELLER de Sanitat: Jo només he d'advertir que he de marxar a Madrid, i que si he intervingut quan s'ha parlat del Comissariat de la Casa Obrera, assumpte el qual no té relació amb la meva Conselleria, sinó amb la del senyor Mies, ha estat només per a contestar, perquè era una cosa que jo coneixia, a una sèrie de preguntes que s'havien formulat.

El Sr. COMORERA: Jo, quan el senyor President ha fet aquestes consideracions que jo crec molt encertades sobre el Reglament, anava a acabar mantenint dues qüestions: primera, que el Comissariat de la Casa Obrera havia de tenir una situació legal quan es va fer el Pressupost aprovat per aquest Parlament. L'altra qüestió és que, si bé no hi han funcionaris directes, perquè no n'hi poden haver des del moment que no hi ha partida especial de pressupostos per a aquest cas, evidentment el servei del Patronat disposa de funcionaris de la Generalitat que no compliran llur funció d'abans, si han de complir aquesta del Comissariat. De manera que, indirectament — i amb això no en faig retret a ningú, perquè en conec alguns dels empleats i els estimo força, no es tracta, per tant, d'una cosa particular —, indirectament la Generalitat paga plantilla. Això és evident.

Una altra qüestió bàsica que jo encara mantinc és aquesta: que nosaltres veiem, estem preveient que la conseqüència d'aquesta política desencertada del Govern de la Generalitat en matèria de construccions de cases model·liques, la conseqüència serà esgotar el crèdit cooperatiu que tants esforços ens va costar guanyar en el si de la Comissió, i fins en el propi Parlament. Nosaltres voldríem que aquest Comissariat, si s'ha de mantenir, fos, senzillament, com una oficina tècnica per a informar a aquells que ho demanen, però que s'acabi amb aquesta petita aventura de la cooperació directa a la construcció de cases model·liques per part de la Generalitat i amb arquitectes nostres.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Havia formulat, com he dit després d'haver escoltat al senyor Comorera, una pregunta de menys transcendència i que podia ésser contestada en poques paraules, i jo dec declarar que he escoltat amb molt de gust al senyor Dencàs, però que una resposta concreta a la pregunta que jo li he formulat no l'he sentida. El senyor Comorera en parlar després, indirectament també li ha dit al senyor Dencàs que aquesta pregunta no havia estat contestada. I la raó és clara: nosaltres, mentre no se'ns demostrï el contrari, som el Parlament de Catalunya. Nosaltres venim a legislar, i legislar vol dir dictar les normes de caràcter general, d'acord amb les quals s'esmercin els cabals de Catalunya. Això es fa en tots els països parlamentaris. Nosaltres hem viscut en un període d'interinitat, del qual avui no en parlo — ja tindrem ocasió de parlar-ne —. Aquesta interinitat, des del moment que hi ha un Parlament, ha acabat. L'any passat — o quan fos — es va establir aquest Comissariat de la Casa Obrera, establint que no procedeix de

cap autorització parlamentària, i és molt natural, perquè aleshores no hi havia Parlament; però ara ja hi és. Però la finalitat ben concreta de la meva pregunta era dir el meu criteri de què en el successiu les quantitats que s'inverteixin per a cases barates (respecte del problema de l'orientació, em permetré després dir unes quantes paraules), les quantitats no deuen ésser invertides abans que el Parlament aprovi, per iniciativa d'un Diputat, o millor encara, a proposta del Govern, unes normes, com seguint unes normes, es segueix a Espanya, bona o dolenta — que aquí no hem de parlar-ne —, i arreu del món, una política de cases barates. De manera que jo havia formulat, quan vaig tenir el gust de dir particularment al senyor Dencàs, una proposta de transcendència exclusivament administrativa, o sigui que, poc a poc, una sèrie d'organitzacions que existeixen a Catalunya, nascudes fora del Parlament, nascudes sense cap relació amb una autorització legislativa, vinguin aquí a ésser consagrades per la democràcia catalana. Aquesta és la finalitat de la meva pregunta; recabar del Govern que, abans de la realització de nous projectes, abans de comprometre noves quantitats, vingui aquí una proposta de normes generals sobre la inversió de diners en cases barates, i qui diu en cases barates diu en qualsevol altra finalitat. Ara no hi ha l'excusa que estem en un període interí; ara el Parlament pot aprovar, o les normes que el Govern li presenti o unes semblants, però sempre unes normes.

I ara, jo no tinc més remei que, amb la major brevetat possible, referir-me a alguna de les qüestions més interessants que ha tocat el senyor Dencàs, i a què es referia també el senyor Comorera. El senyor Comorera ha dit una cosa que jo voldria subscriure en la seva integritat, i és que tota aquesta política — jo, sense ofendre a ningú, voldria dir-ne «politiqueta» — de cases barates, de fer deu cases, i qui diu deu, diu vint, i qui diu vint, diu cent, no conduirà absolutament a res, no tindrà absolutament cap resultat pràctic. El problema de cases barates, el problema de l'habitatge obrera, el de l'habitatge higiènic, estarà íntegrament plantejat, però no resolt, després d'aquestes deu, vint o cent cases. Però les raons d'aquest fracàs no són exactament les que deia el senyor Comorera, i és natural que en això nosaltres dissentim d'ell. En definitiva, de les paraules del mateix senyor Comorera jo podria treure els arguments per a recolzar la meua opinió. El senyor Comorera ha dit que hi ha el 75 per 100 d'obriers del ram de la construcció, que no treballen, i ha dit molt bé que aquesta vaga forçosa del 75 per 100 en el ram de la construcció, porta a una altra vaga forçosa a una pila de rams que estan directíssimament relacionats amb el de la construcció, el de la fusta, el del ferro i molts altres. Doncs bé, per a solucionar aquesta vaga forçosa en una ciutat que creix com ha de créixer, mentre no s'estronqui, a Barcelona, en una ciutat on hi ha milers, molts milers, no dotzenes, de famílies que no tenen una habitació decorosa, això sols es pot resoldre per dos camins: o pel nostre camí, o pel camí dels senyors. (*Assenyalant els escons socialistes.*)

El Sr. COMORERA: L'expropiació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Dic que sols es pot resoldre pel camí de la iniciativa particular i de la propietat privada, o del socialisme.

El Sr. COMORERA: Qui ha creat aquest problema de la vivenda insalubre és la propietat privada!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyor Comorera, jo anava a dir que aquest problema té dos camins per a solucionar-se. D'una banda, el de la iniciativa privada i de la propietat, i de l'altra banda, el socialisme. Jo diré al senyor Comorera que el règim de la propietat privada, quan ha tingut aquest problema l'ha anat resolent, i després de la guerra, veurà que només països capitalistes han donat veritablement un gran avenç sobre la solució del problema de l'habitatge. D'altra part, hi ha la solució socialista; però aquesta solució s'ha assajat i ha estat un fracàs tan sorollós com a Rússia, i al senyor Comorera li consta, perquè té bons amics i correligionaris que hi han estat i li poden explicar. El senyor Comorera sap que a Rússia les cases estan en una situació, que en un pis el qual normalment no és més que per una família, i família modesta, obligatòriament hi viuen quatre i sis famílies.

El Sr. FRONJOSA: Aquí també.

El Sr. COMORERA: A Viena, no. I és allí on aquesta política higiènica ha pres gran volada i no ha fracassat. El cas de Rússia és un altre.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: ¿I la gran quantitat de gent del camp que ha anat a les ciutats?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Del cas de Viena, senyor Comorera, podem parlar-ne també, perquè casualment per notícies particulars, tinc a casa informes complets. El cas de Viena, senyor Comorera, del que jo no pensava parlar, però en parlo amb ganes per l'allusió de vostè, es pot resumir en les següents paraules: La política de l'habitatge barata de Viena ha arruïnat les finances de la ciutat de Viena, i la ruïna de les finances de la ciutat de Viena, està arruïnant tot el país.

El Sr. FRONJOSA: Esteu equivocat en això!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Perfectament; aquest és el meu punt de vista, molt fàcilment comprensible. I, contestant al senyor Conseller Delegat, a una interrupció amable com totes les seves, en la qual semblava fer una defensa del règim a Rússia, o cridar-me l'atenció sobre la immigració a les ciutats...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: La immigració a les ciutats.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La immigració creada pel fracàs de la política agrària.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Creada pel fracàs de la llei agrària.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però avui no parlem d'això. Jo he volgut recollir aquesta interrupció del senyor Conseller Delegat perquè, al meu entendre, el veritable fracàs és que a Rússia (ho diuen els que hi han estat i totes les publicacions soviètiques), la construcció de cases barates no ha seguit el ritme del creixement normal de la població, inclús descomptant tot aquest creixement extraordinari.

El Sr. ESPANYA: Són els corrents moderns.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Del creixement normal sí que l'ha seguit.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La senzilla raó de què vostè s'equivoca, senyor Conseller Delegat, és que a Rússia actualment estan establint un nou sistema per a fer fugir milions d'habitants de

les grans ciutats, i malgrat això, continuen quatre i sis famílies en un mateix pis.

Ara jo dic que hi han dues solucions per a resoldre el problema de l'habitatge, la nostra, que és la de crear confiança i que el capital particular vagi a la construcció per a donar treball a aquest 75 per 100 d'obres que avui no en tenen.

El Sr. COMORERA: Perquè faci gàbies en lloc de cases.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: L'aspecte tècnic és molt secundari. Nosaltres insistim en què, com s'ha dit per aquesta Minoria en discutir-se no fa molt temps l'article de la Constitució relacionat amb la propietat, l'única solució és un restabliment de la confiança, que permeti donar treball, i en donar-lo resolgui aquest problema. Jo crec que en aquest punt concret el nostre criteri s'acosta més al criteri del Govern que al criteri dels senyors socialistes, però només en aquesta qüestió teòrica. Quant anem a la pràctica, nosaltres hem de reconèixer que l'orientació del Govern, fins ara és una cosa migrada, i no és per culpa del Govern, sinó que és migrada per culpa de l'orientació que s'ha donat a aquest problema.

Nosaltres precisament quan es discutí el Presupost — ho recordarà la Cambra — combatírem aquestes partides globals, una partida petita on es barregen coses tan diverses com l'auxili a les cooperatives i la construcció de cases barates. Perquè varem dir que amb les partides globals primerament no es podia fer res pràctic, que era escamotejar els problemes al Parlament, i diem que qualsevol de les finalitats que s'esmentaven en aquelles partides globals, ella sola necessitava per ésser ben atesa, deu i cent vegades, la quantitat que es destinava a totes juntes. De totes maneres, en això té raó el senyor Comorera, s'ha volgut donar al poble la impressió que es resolva un problema, quan en realitat aquest problema encara no s'ha començat a resoldre. De manera que, com a conseqüència d'aquesta falta inicial a l'orientació del problema de cases barates, s'ha arribat a aquests resultats.

Entrant en detalls, jo voldria fer algunes consideracions sobre l'elecció de terrenys, i molt breument preguntaré perquè s'ha triat a una barriada determinada i en virtut de quines normes aprovades per una representació popular, s'han construït aquestes cases en una barriada. I, també, preguntaré perquè s'ha donat intervenció a tant personal gratuït, intervenció gratuïta que a mi no em satisfà, que no m'alegra, perquè, en definitiva, creiem que en aquest món tot el que representa un treball s'ha de pagar.

Diversos DIPUTATS de la Lliga Catalana: Es cert; és veritat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: S'ha de pagar per diverses raons: primera, per una raó de justícia, i, en segon terme, perquè tot el que no es paga amb diners es paga amb dinades. I jo podria esmentar casos dintre l'administració de la Generalitat, jo podria esmentar molts casos de serveis molt necessaris que han començat a prestar-se d'una manera gratuïta, i en el curs del temps han donat lloc a què en un idioma que no és el nostre, se'n diu «enchufes».

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social: Ha de venir això, encara!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : El senyor Dencàs no hem negarà aquest fet que assenyalo en un ordre general ; voldríem que, en matèria de cases barates, aquests serveis que han començat gratuïtament, no acabessin donant lloc a tants «enchufes».

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : En el cas de cases barates, la V. S. pot dir que hi han hagut «enchufes» ?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Jo parlo en un ordre general en aquesta ocasió.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Doncs, així, la V. S. reconeix que, en el cas de cases barates, no ha succeït.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No ha succeït en aquest cas, però, com que això ve succeïnt amb freqüència, tenim la temença que pugui repetir-se encara que només sigui per raó del compliment d'una llei — jo m'atreiria a donar-li l'extensió d'universal — i és la llei de què el que presta un servei gratuïtament, acaba «enxufant-se» i, per a evitar això, nosaltres creiem que el Parlament ha d'acordar que, quan vinguin les normes degudes per a la seva aprovació, s'estableixin les limitacions necessàries.

(Ocupa la Presidència el Vice-president primer, senyor Casanoves.)

I ara, vull tractar d'un altre aspecte de la qüestió : S'han construït deu casetes, i això ja sabem que no resol res. Amb la construcció d'aquestes deu casetes no s'ha fet altra cosa que tirar una mica de pols als ulls del poble perquè es cregui, per uns moments, per uns minuts tan sols, que el problema comença a resoldre's. El senyor Dencàs ens ha parlat d'uns beneficiaris, unes persones molt respectables a les quals, en sort, els ha correspost gaudir d'aquestes casetes. I jo pregunto al senyor Dencàs : ¿aquests beneficiaris pagaran un lloguer, pagaran una anualitat que compregui, també, la compra de la casa ?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Que compregui la compra de la casa, efectivament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Molt bé, ¿i quines garanties ha donat el patronat en aquest sentit, quines garanties s'han adoptat perquè aquesta anualitat es faci puntualment efectiva ? I preguntem això perquè per desgràcia sabem que la política de cases barates en el nostre país ha fracassat i està fracassant perquè en la pràctica s'ha convertit en un règim de cases gratuïtes per la raó de què els seus beneficiaris no paguen allò a què legalment i lògic estan obligats a pagar.

I abans d'acabar, jo voldria dir al senyor Dencàs que aquest, com altres fets històrics, vénen de temps, que la vida no comença en el moment en què l'Esquerra Republicana de Catalunya arribà al Govern del país. Abans també hi havia vida a Catalunya i també passaven moltes coses i entre altres moltes coses que passaven jo podria esmentar, senyor Dencàs, d'una manera concreta, els esforços que l'Ajuntament de Barcelona ha fet en aquells moments a què la V. S. s'ha referit. Sí ; l'Ajuntament de Barcelona es preocupava i consignava quantitats importantíssimes als seus Pressupostos i establia normes concretes per a la

construcció de cases barates. I jo em permeto demanar al senyor Dencàs, que veig que en gran part està documentadíssim i ben informat, jo em permeto, repeteixo, demanar-li que repassi les actes de l'Ajuntament corresponents als anys 1921 i 22 i en ells trobarà els acords de l'Ajuntament establint normes per a invertir, no 90,000 pesetes, sinó desenes de milions en cases barates. Va venir després la Dictadura i va anar per un altre camí, el camí que el senyor Dencàs ha explicat.

I per a resumir, torno a la meua pregunta. La meua pregunta no té la transcendència que representa o es desprèn de la discussió que han sostingut els senyors Dencàs i Comorera. Es refereix a una qüestió o assumpte administratiu, però haig d'observar que la meua pregunta no ha estat degudament contestada. Jo pregunto concretament : ¿Pensa el Gover de la Generalitat o pensa el senyor Conseller d'Economia, que és el que segons ha dit intervén en aquestes qüestions, portar al Parlament un Projecte de Llei per a la inversió reglamentada dels cabals destinats a cases barates com en els altres que figuren en aquesta partida global que nosaltres haguérem d'impugnar quan es va discutir el Pressupost ? Això és el que nosaltres voldríem saber.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Ens han estat formulades en el començament unes preguntes que jo he procurat contestar amb la màxima claredat i extensió. Quan menys, aquest ha estat el nostre propòsit. El senyor Comorera ha plantejat un problema polític nou des del punt de vista socialista, i el senyor Vidal i Guardiola ha plantejat el mateix problema, però des del punt de vista individualista, i ara procurareu recollir aquest aspecte del problema polític en què ha derivat aquesta interpellació.

En el primer aspecte, haig de dir al senyor Vidal i Guardiola que com deia ell que creia que la solució millor en aquest cas era permetre la iniciativa individual...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I no posar-hi obstacles. Sobretot no posar-hi obstacles.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Bé, però el senyor Comorera creia que la solució està en un punt de vista socialista, i la V. S., senyor Vidal i Guardiola, que la solució ha de tenir un caràcter individualista. I jo li haig de formular la següent pregunta : ¿Creu la V. S. que la política que en cases obreres emparava la Lliga en aquelles èpoques en què tenia la responsabilitat municipal a Barcelona i que permetia aquesta iniciativa individual, és la política que avui en dia hauríem de desenrotllar i emparar nosaltres ?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Sí, senyor.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Accepto la contestació ; parlarem de l'assumpte molt extensament. Acceptar aquests fets fóra, senyor Diputats, tornar a aquells temps en què companyies particulars explotadores de terrenys adquirien terrenys a 3 o 4 cèntims el pam i sense altra cosa que la tasca d'aparcellar-los...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : És que això no és la política de la Lliga.

El Sr. CONSELLER de Sanitat : El resultat ha estat aquest.

El Sr. DURAN I VENTOSA : I ara passa igual.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : És vol que avui en parlem d'això?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Estic disposat a parlar-ne amb extensió.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Com a conseqüència d'aquesta política a què em refereixo, després de la guerra, en tots els voltants de Barcelona es varen parcel·lar uns terrenys que havien estat adquirits a 3 o 4 cèntims el pam, i sense altra cosa que fer una parcel·lació ideològica, o sigui sense tenir en compte el més rudimentari pla d'urbanització, sense establir transatges d'aigua residual, sense dotar-los d'aigües potables, aquests terrenys es varen vendre a 80 cèntims, a 90 cèntims i a 1'20 el pam donant-los una garantia...

El Sr. VALLS I TAVERNER : Nosaltres no neguem l'existència del poder públic en els Ajuntaments, i això és exagerar i desviar les coses.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Jo crec estar ben informat respecte la qüestió i es dona el cas de què tots els que intervingueren en aquest afer eren correligionaris del vostre Partit ; de manera que si voleu parlar d'aquest problema a fons jo ho accepto.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ara parlem de l'aspecte administratiu.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Vosaltres sou partidaris de què la solució d'aquest problema es deixi a la iniciativa individual.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : De què no se la destorbi...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : De què no se la destorbi i es permeti com en els Ajuntaments de l'any 1919 i 1920...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Amb totes les limitacions legals necessàries.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : No pot haver-hi motius de caràcter legal que fessin possible el que als voltants de Barcelona es bastissin aquelles barraques i es fessin uns negocis il·lícits que constituïen matèria delictiva. A aquestes directrius que amb la vostra complaença...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No ; de cap manera.

Diverses VEUS : No, no.

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats, està en ús de la paraula el senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social i jo prego que no interrompin i menys col·lectivament. Poden contestar les vostres senyories demanant la paraula.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Jo no conec cap disposició municipal d'aquella època que autoritzés el fer unes alineacions i uns plans d'urbanització sense donar compliment a les prescripcions que en les Ordenances municipals s'establien sobre les condicions mínimes sani-

tàries que havien de tenir les llars dels obrers.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I avui?

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : No tenim la pretenció d'haver solucionat totalment el problema de la llar obrera. Jo recordo que en discutir-se el Pressupost, i en interrompre'm el senyor Tries de Bes, deia que donades les possibilitats pressupostàries era natural que no s'anés a la solució definitiva del problema a Catalunya, però que calia traçar un inici per a anar a la solució d'aquest problema. Jo no dic que el bastiment de deu cases, ni el d'un bloc de tants o quants pisos pugui solucionar el problema de l'habitació obrera, ja que això és únicament la iniciació i la demostració de la nostra voluntat i del nostre entusiasme dintre de les possibilitats pressupostàries actuals per a encarrilar les directrius d'aquest problema que entenem que és de justícia. I això no s'havia fet per cap organisme públic de casa nostra. No us en faré responsables a vosaltres, no obstant, perquè en el fons defensàveu uns interessos que estaven en harmonia amb aquelles companyies explotadores de terrenys.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Això no pot dir-ho la V. S.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Vol que li doni noms a la V. S.?

Diverses VEUS : Sí, sí.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Jo suposo que no era a la meua barriada on hi havia un tal Pere Grau Mauri, molt amic de la V. S. i ex-Regidor de la Lliga Regionalista.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I què hi té que veure això?

El Sr. VENTOSA I CALVELL : També podia haver estat de l'Esquerra.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Jo dono noms, però les VV. SS. no n'han esmentat cap.

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats, s'està invadint un terreny antireglamentari.

El Sr. VALLS I PUJALS : Portar un petit problema de Sant Andreu al Parlament de Catalunya...

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Jo no posseeixo habilitats de caràcter polític.

El Sr. PRESIDENT : Jo prego als senyors Diputats que no interrompeixin.

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : No es tracta d'un problema localista que afecti tan sols a una barriada, ja que el problema afectava a tot Barcelona, i l'any 1929 representava el que s'haguessin establert quinze mil barraques als voltants de Barcelona.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Però, diu l'any 1929? Feia set anys que teníem dictadura!

El Sr. CONSELLER de Sanitat i Assistència Social : Vol dir-me la V. S. quan es varen edificar aquestes barraques? La dictadura va atacar el problema de les barraques fent aquests camps de concentració en uns terrenys i en uns llocs completament insans, encara que no vull atribuir a la dictadura — tot i no essent un defensor seu — un problema que no té relació en quant al seu desenrotllament a Barcelona.

Contestant l'aspecte polític, nosaltres no podem acceptar el criteri individualista en la solució d'un

problema que té una magnitud extraordinària, com no acceptem tampoc una solució socialista, perquè nosaltres som partidaris de la solució del moment sense tancar-nos en un dogmatisme ni en normes restrictives. Si creiéssim que la solució momentània ha de consistir en una solució socialitzant, seriem socialistes en aquest aspecte, però sense que això vulgui dir que haguem de resoldre els problemes que puguin plantejar-se en una forma socialista, i menys quan no hi ha ningú en aquesta Cambra que pugui dir — si és cert que vivim en uns moments de transformació política i econòmica mundial — quin és l'òrgan encarregat de substituir aquestes funcions i, per tant, si nosaltres no sabem quin és aquest futur òrgan, no podem comprometre'ns a cap solució individualista o socialista. No tindria cap importància l'obra realitzada si no es pren en el sentit de voler donar una directriu al problema. Quant a les solucions del demà, honradament no podem contestar, i els problemes que es plantegen a diari donaran les solucions definitives que corresponguin a cada cas.

I en darrer terme, quant a allò dit pel senyor Vidal i Guardiola sobre la fórmula d'afinançament i la conveniència de portar l'assumpte al Parlament, he de dir-li que el funcionament d'aquest Comissariat obeeix a un Decret presidencial, i en les funcions executives que té el Consell Executiu no era més aquest Comissariat que unes oficines o una Comissió Assessora de caràcter tècnic. No obstant, les qüestions han estat portades al Consell Executiu, i aquest se'n fa responsable i sempre es troba a la disposició de qualsevol Diputat que vulgui formular alguna objecció.

Quant a l'aspecte dels beneficiaris, nosaltres havíem pres totes les mesures per tal que el dia de demà s'assegurés el pagament. Alligonats per l'experiència dels grups de cases d'obres fetes en l'època de la dictadura, abans d'adjudicar-les s'han omplert unes fitxes en les quals es feia constar les cases on havia treballat durant els darrers deu anys el cap de família, anotant-se també els llocs on havien treballat els altres components de la família. Però vàrem preveure una altra cosa: La possibilitat de què un fet o una circumstància adversa deixés en la impossibilitat el cap de família per a atendre els seus compromisos en cas de mort; en tal sentit, nosaltres no hem adjudicat cap casa a cap beneficiari que prèviament no hagi assegurat la seva vida, i en aquest segur s'ha inclòs, per si per alguna circumstància fortuïta el cap de família es vegés en la impossibilitat de pagar per haver-se produït la seva mort, automàticament nosaltres percebrem l'import total d'aquesta casa. De manera que en aquest cas concret l'accident probable que havia de determinar una possibilitat per a percebre la quantitat estipulada, es torna en una acció benèfica perquè ha de permetre cobrar d'una vegada l'import d'aquestes cases.

De manera que hem obrat amb totes aquelles mesures i garanties, alligonats per l'experiència de les cases obreres, en les quals nosaltres no hi tenim la més petita responsabilitat. Res més.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Ha transcorregut amb excés el temps dedicat a precís, preguntes i interpellacions. Es suspendrà la present interpellació i es reprendrà l'Ordre del Dia.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Hi ha una esmena a l'article 15, signada pels senyors Diputats de la Lliga Catalana. El senyor Secretari se servirà llegir-la. *(Un senyor Secretari llegeix l'esmena.)*

El Sr. TAULER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: La Comissió, per majoria, no pot acceptar aquesta esmena. Aquesta esmena tendeix a què es redacti d'altra forma l'article 15 del Projecte dictaminat per la Comissió. Aquesta, per majoria, no hi està conforme per les següents raons. Raons breus, de moment: En primer terme, perquè suprimeix el primer paràgraf de l'article 15 del Projecte, que conté un principi que nosaltres, la majoria de la Comissió, hem de mantenir. No accepta el segon paràgraf, perquè en rigor aquest paràgraf en el fons ja està contingut dins de l'article 15 del Projecte, si bé es diferencia en algunes paraules i potser en quelcom d'intenció. Els paràgrafs tercer i quart, que són una innovació respecte del Projecte, la Comissió tampoc els accepta; el tercer, o sigui el que fa referència a la Beneficència particular, per tenir una apreciació sens dubte diversa de la dels signants de l'esmena; i quant al quart, perquè el considera innecessari. Hi ha el darrer paràgraf, del qual no en parla l'esmena dels senyors de la Lliga Catalana, i és la supressió definitiva del paràgraf darrer de l'article de la Comissió, que també constitueix un principi que aquesta manté. Així és que la Comissió, per majoria, no pot acceptar l'esmena dels signants companys Diputats de la Lliga Catalana i manté el text de l'article 15, només amb una petita modificació, d'una paraula que l'avançaré, encara que afecta a l'altra esmena. Aquesta modificació de paraula és el darrer paràgraf, quan diu «Projecte de la Comissió per majoria: Les Institucions d'Assistència de caràcter privat seran intervingudes per la Generalitat», convertir aquest caràcter obligatori del «seran» per un caràcter potestatiu o facultatiu de «podran ésser». Amb aquest sentit únic de modificació; pel demés, no accepta l'esmena dels signants de la Lliga Catalana.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès, per a defensar l'esmena.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Sento realment que la Comissió, per majoria, no hagi acceptat la nostra esmena. El senyor Tauler, que porta la veu d'aquesta majoria de la Comissió, ens ha avançat ja, en forma molt esquemàtica, però prou expressiva perquè ens poguéssim fer-nos càrrec dels motius pels quals la Comissió no acceptava els diversos temes que es contenen en l'esmena nostra. Per tant, no tinc més remei, encara que sigui havent de cansar un xic a la Cambra, d'exposar tots els fonaments que ens han mogut a nosaltres a la presentació d'aquesta esmena.

En aquest article 15 es planteja en realitat tot el problema de la Beneficència. En aquest capítol II del Projecte d'Estatut Interior, en el qual s'hi contenen els que la Comissió redactora del mateix va denominar «principis socials», que hem vingut

discutint durant aquests dies de debat sobre aquest problema, s'hi contenen els grans principis sobre els quals descansa la nostra societat. Hem debatut ja sobre la propietat, hem debatut sobre la família, hem debatut ja sobre l'ensenyament i en aquest article 15, realment, es planteja el problema de la Beneficència. L'article 15, tal com el té redactat la Comissió, en primer lloc conté una, per a nosaltres, innovació en el què havien estat normes o disposicions generals fins avui, respecte d'aquesta matèria, que és un canvi de denominació, que no és nou d'avui, sinó que ja la Generalitat l'ha iniciat en temps anterior a l'actual: es canvia, es subsisteix, la paraula «Beneficència» que fins ara s'emprava, per la paraula «Assistència Social»; en segon lloc, es planteja en el paràgraf primer d'aquest article 15, el problema de la Beneficència o de l'Assistència Social, com es diu en l'articulat, exercitat per les Corporacions públiques. Es diu allí «la Beneficència, l'Assistència Social és un deure de la Generalitat»; es parla després de les «funcions de previsió» i finalment hi ha la consignació d'un principi, en virtut del qual deia el primer redactat de l'article «que la Generalitat intervindria en les institucions particulars de Beneficència» i segons la modificació que acaba d'anunciar-nos el digne membre de la Comissió que ha parlat d'aquest assumpte, a darrera hora, substitueix la paraula segons la qual aquesta intervenció havia d'ésser forçosa, per una frase en virtut de la qual se la fa potestativa o voluntària, dient «podrà intervenir», en comptes de «deurà intervenir».

Davant de tot això que marca, realment, tot un criteri, que marca tot un sistema en aquesta matèria de la Beneficència, nosaltres formulem amb aquesta esmena que és sobre la totalitat de l'article, formulem tot el nostre pensament respecte d'aquesta matèria, tal com varem fer en matèria d'ensenyament amb l'esmena que va defensar el meu estimat amic senyor Carreres i Artau. Plantegem el nostre pensament en la forma esquemàtica que permet un precepte constitucional, tot el nostre pensament en el problema de Beneficència. Nosaltres diem, fent una veritable graonada en aquesta matèria, que, en primer lloc, entenem que la funció que s'ha de realitzar en aquesta matèria, la funció que han de realitzar els Poders públics, les corporacions públiques i, per tant, la Generalitat, ha d'ésser primer que tot una funció de previsió, que és molt millor prevenir que no pas posar remei a les coses i, per tant, que tot el que sigui dedicar-se el Poder públic a les funcions previsoras és, en realitat, una disminució del problema de Beneficència. En segon lloc, que quant a aquesta funció previsoras no sigui suficient, hi ha d'haver la Beneficència com una funció social, que la Beneficència més que una funció del Poder públic és una funció de la Societat. Entenem nosaltres i, per tant, s'ha d'estimular o procurar per tots els mitjans possibles, que la Societat, que els particulars desenrotllin aquesta funció, que la facin, que s'hi dediquin cada dia amb més intensitat, i, finalment, que purament i exclusiva pugui el Poder públic i, per tant, en el seu cas, la Generalitat, exercitar en matèria de Beneficència una acció amb caràcter supletori, una acció per a arribar a allò que no arribi la Beneficència particular.

Aquesta és tota la gamma en virtut de la qual queda exposat el nostre pensament en aquesta matèria i que es va desenrotllant en l'esmena que estic defensant en aquest moment. Hi ha breument a cada un d'aquests extrems unes petites consideracions.

En primer lloc, i no vull endinsar-me en aquesta matèria, sinó fer-ne breus indicacions, en primer lloc, el problema del canvi de nom. Per què es canvia el nom? Per què el que en dèiem fins ara Beneficència, li treiem aquesta paraula i en diem «Assistència Social»? Jo ja sé que els senyors de la Comissió, que el senyor Tauler, que m'ha fet l'honor de contestar-me o, millor dit, avançar-se en aquesta matèria, saben molt bé el que vol dir «Beneficència». La paraula «Beneficència» significa purament i simple, segons el sentit etimològic, fer bé, i, per tant, crec que a ningú pot fer cap mal a l'orella i molestar que d'aquesta funció se'n digui fer el bé. Per altra part, jo no sé, substituint la paraula «Beneficència», substituint-la per «Assistència Social», no sé com es substituiran una pila d'altres paraules derivades de la paraula Beneficència, que estan establertes en el comú de la nostra llengua. La paraula benefactor per exemple, dedicada a l'home que fa bé, a l'home que és altruista, no sé com ho substituirem. No li direm pas a un benefactor un assistent. La paraula beneficiar-se aplicada també a aquells que reben l'auxili, la paraula beneficiar-se, que diem: s'ha beneficiat de tal acció — en el *Full Oficial* d'ahir, parlant de la inauguració de les cases barates de què es parlava aquí, ara fa un moment, en la ressenya oficial es deia: «s'han beneficiat d'aquestes cases els obrers tal i tal». Veurem com ho substituirem des del moment que esborrem del nostre diccionari la paraula beneficiar i la substituïm per Assistència Social. És tot un canvi al qual es dona una importància excessiva.

El Sr. FONTBERNAT: Ningú ha parlat del diccionari.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Sí, senyor Fontbernat; es treu una paraula i es substitueix per una altra, i com que la paraula és expressiva de tot un concepte, estic argumentat a base de què aquest concepte que té molta aplicació en la pràctica inclús sota aquest punt de vista, prescindint de la significació que es vol donar a aquest canvi de paraula, en la pràctica ens trobem amb dificultat per a usar un terme que no usem en la vida normal i no trobem com substituir-lo d'aquí endavant.

No volia donar massa importància a aquesta matèria, però vull fer constar el nostre criteri en el sentit de fer constar que la paraula que s'ha usat fins avui estava perfectament emprada. És un canvi que no ve precedit del mateix canvi fet en altres organismes de l'Estat. La República continua usant aquesta paraula «Beneficència». A Madrid, al Ministeri de la Governació, continua funcionant la «Junta Central de Beneficència», i en l'Estatut quan es parla de les funcions que se'ns deleguen totalment en la seva execució i legislació, es diu la «Beneficència» i no «Assistència Social». Dono per closa aquesta part del meu parlament.

Vull raonar l'altra afirmació, o sigui que nosaltres entenem que l'Assistència Social que en diem vosaltres, o la Beneficència que en diem nosaltres, no s'ha de considerar com un deure de la Generalitat en el sentit que pròpiament es dona a aquesta paraula deure. És diu purament i simplement a l'article 15 que estic comentant, que l'Assistència Social és un deure de la Generalitat, i jo pregunto: Què entenem per deure? A tot deure hi ha de correspondre un dret d'una altra persona o collectivitat. Si un té un deure, hi ha un altre que té un dret a exigir aquest deure. I plantejat això en aquests termes ens en aniríem a la derivació de considerar els socors, de considerar l'auxili prestat al desvalgut com un dret exigible, com un dret semblant al del treball de què ens parlava el senyor-Ruiz i Ponseti, i entenc que això és altament perillós.

La Beneficència, ja saben els senyors Diputats l'evolució d'aquest concepte. Fins a arribar a la segona meitat del segle XVIII, la Beneficència no s'havia ocorregut a ningú que podia ésser una missió oficial. Era purament particular, l'exercitaven els particulars i eren fundacions privades totes les que havien establert en el món les grans institucions de Beneficència. Llavors a la segona meitat del segle XVIII va venir que es va començar a parlar de la Beneficència com a deure del Poder públic, i llavors es va anar a aquest extrem de considerar-la com un deure dels que són ineludibles i als quals correspon un dret d'una altra persona per a exigir-lo. Es va arribar al concepte de què l'home que tenia una necessitat, tenia el dret absolut, imperiós, d'exigir que se'l socorregués, i aquí va venir el criteri implantat al país clàssic d'aquesta matèria, que és Anglaterra. Tots sabeu el que va ocórrer a Anglaterra amb la famosa llei de pobres. Es va administrar en la forma imperativa que estic comentant. Naturalment que quan s'estableix de part del Poder públic aquest deure, és necessari reglamentar-lo, perquè llavors, si no es fes objecte d'una reglamentació, els abusos foren incalculables. I amb la reglamentació establerta en aquell país, que és el país clàssic de la Beneficència, com a deure del Poder públic, trobem que hi ha una contribució especial imposada a tots els ciutadans adscrita a aquesta funció; hi ha després el gran problema que havia de resoldre de la domicialització del socors. S'ha de saber cada persona que té dret a exigir els socors on pot exigir-los i es determina que no pot exigir-los a una localitat determinada per a evitar els abusos. Hi ha també, com una de les matèries d'aquesta reglamentació, la prohibició absoluta de la mendicitat. Si realment el Poder públic té el deure de socórrer tots els necessitats, no hi pot haver cap necessitat al país que no vingui corresposta, i, per tant, no es pot permetre que hi hagi mendicitat, que la mendicitat vingui a ésser una demostració formal de què l'Estat no compleix la seva missió. Hi ha, finalment, l'obligació que s'imposa a tot el que necessita socors del Poder públic i que està en condicions de poder treballar, l'obligació que se li imposa de treballar.

Totes aquestes reglamentacions són indispensables quan es vol establir el deure i el dret com a cosa correlativa en matèria d'Assistència Social. Els re-

sultats que han donat als pocs països, que quasi bé només s'hi compte Anglaterra, han estat desastrosos. Realment, tots els autors que tracten d'aquesta matèria exposen els resultats que s'han obtingut allí. En primer lloc, fan notar la mala distribució que hi ha hagut en els socors. Estant adscrits els socors de cada individu a una localitat determinada, hi ha localitats que tenen mitjans molt grans i altres que en tenen molt pocs, la qual cosa fa que hi hagi mala distribució en aquesta matèria. Aquest problema de la domicialització de la Beneficència ha donat lloc a veritables escàndols. Cada home que està necessitat té el dret d'exigir els socors a una determinada Municipalitat i les Municipalitats tendeixen a treure's del damunt aquesta obligació. Hi ha polèmiques i discussions entre les Municipalitats sobre si tenen o no el deure de socórrer determinades persones. Explicant les estadístiques d'Anglaterra, que en un any hi han hagut 4,700 plets entre diversos Municipis discutint si tenen o no obligació de socórrer a determinades persones. Hi han també els procediments veritablement indignes a què acudeixen moltes vegades les Municipalitats per a treure's del damunt aquesta càrrega d'haver de socórrer als seus pobres. S'explica de moltes Municipalitats que usen procediments que realment no estan d'acord ja amb els principis de la civilització moderna, per a treure d'aquella Municipalitat a individus o a famílies que van a residenciar-se allà al objecte de guanyar veïnat amb els anys que estableixen les lleis vigents en aquell país, per a tenir dret als socors. Quan la Municipalitat veu que s'estableix allí una família necessitada, que va allà simplement per a quedar inscrita i perquè al cap de dos anys d'haver guanyat veïnat pugui tenir dret als socors, usen procediments moltes vegades, repeteixo, indignes, per a treure aquella família del poble. Se l'expulsa, i hi ha pobres famílies que es troben amb què en cap Municipalitat se'ls hi vol donar acolliment...

El Sr. ARNAU: I on passa això?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: A Anglaterra.

El Sr. ARNAU: Aquí cada dia s'ha fet més l'Assistència Social.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Estic exposant aquests antecedents perquè es vegi on podem arribar i s'admet el principi que es consigna sobre Assistència Social, de què és un deure de la Generalitat, i s'accepta en els termes i en l'extensió que es dona a aquest deure en aquests països als quals m'he referit.

Hi han altres Municipalitats, que en el moment en què una dona de classe humil, o de classe desheredada, està a punt de portar un nou ésser al món, no es perdonen sacrificis per a portar a aquella dona a un altre poble a fi que doni a llum en aquest altre poble, i així no neixerà en aquell un nou client de la beneficència per al dia de demà. L'obligació del treball, que és una altra de les conseqüències que porta en considerar la Beneficència com un deure de l'Estat, l'obligació de treballar tots aquells que estiguin en disposició de treballar, ha portat a una sèrie d'abusos dels quals se'n parla també llargament en tots els llibres que es refereixen a la matèria: i un d'ells — no vull nomenar-ne molts, per a no allargar — és aquell tan conegut de què mirant els Municipis de donar tre-

ball a una pila d'homens, els dedicaven a anar treient pedres d'un lloc del poble a l'altre extrem, i quan aquesta pila d'on treien les pedres s'havia esgotat, tornaven a disposar que les portessin al primer punt d'on les havien tret. Finalment, una conseqüència d'aquesta Beneficència oficial, feta en aquesta forma d'un deure ineludible de la Societat, és que el nombre de socorreguts augmenten sens parar; cada dia augmenten més els clients de la beneficència, cada dia augmenten més els clients de l'Assistència Social, i els Municipis es van trobant amb què no poden ja de cap manera atendre aquestes necessitats.

Un dels altres inconvenients que hi ha en aquesta beneficència és, per exemple, el de què és molt costosa. La beneficència exercitada pels organismes públics, surt caríssima. Esmenta — ara fa molt poc — un autor francès, parlant d'aquesta matèria, que hi hagué fa poc temps un escàndol en una sessió parlamentària a França; en demostrar-se que en un manicomi, el manicomi del Departament del Rhodan, que és de 1,300 malalts, hi havia 384 funcionaris, i que es gastaven allà 3 milions de francs, que era la setena part del Pressupost d'aquell Departament. Aquest fet és una demostració del que deia, que la beneficència exercida directament per les corporacions públiques acostuma a ésser costosíssima, acostuma a ésser una càrrega feixuga que realment ve a acabar amb els pressupostos de moltes de les corporacions que a això es dediquen.

La conclusió que se'n desprèn de tot això — per a no allargar-me més amb detalls — és que la beneficència amb aquest caràcter de deure ineludible del Poder públic i de dret als necessitats d'exigir que se'ls socorri, és una cosa que — com diu un autor — o és inhumana o és impotent; o s'ha de tornar freda i veritablement inhumana i despietada, o bé si vol atendre a tots és impotent, perquè els mitjans de què disposen no arriben...

El Sr. COMORERA: Hi ha una solució: Suprimir els rics perquè no hi hagi pobres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: D'aquí en deduïm nosaltres la conseqüència de què la beneficència no ha d'ésser una funció de l'Estat; no ha d'ésser una funció privativa de l'Estat; que l'Estat ha d'exercitar la funció benèfica — i en dir aquí Estat em refereixo a la Generalitat — només que com una funció de caràcter subsidiari; que ha d'exercitar la beneficència amb aquelles funcions a les que la beneficència particular no hi arribi; que la beneficència és una funció social; que en primer lloc s'ha de procurar i s'ha d'estimular que l'exerciti la societat, i que només en quant la societat no hi arribi, i sobretot respecte d'aquelles institucions que per tenir un abast molt extraordinari la iniciativa particular no hi arriba, és aleshores quan ha de venir la iniciativa oficial, o la iniciativa de l'Estat. La beneficència particular ha existit sempre, i fóra molt perillós voler-la fer desaparèixer. En l'article 15, tal com el presenta la Comissió, hi ha un concepte, que és el concepte final d'aquell article, que realment esvera a tots els que coneixen una mica aquesta matèria. Es deia en el primitiu redactat d'aquest article que la Generalitat intervindria en la beneficència privada, en les institucions de beneficència privada. S'ha volgut ja endolcir aquest concepte — i jo me'n alegro molt d'aquesta millora que s'ha iniciat en el seu text — en el sentit

de dir que podrà intervenir en les institucions de beneficència privada, però jo crec que amb això no s'ha tret el perill mateix que incloïa la primera frase de dir que intervindria en la beneficència privada.

Jo crec que és una matèria tan delicada aquesta, que tot el que sigui esverar — que aquesta és la frase — a la beneficència particular, és procurar, és fer que aquesta beneficència desapareixi. És un problema molt semblant a aquell de què es parlava l'altre dia sobre les institucions particulars d'ensenyament. Les institucions particulars, tant d'ensenyament com de beneficència, han de desenrotllar-se, han de subsistir amb un règim d'absoluta confiança, i si s'esveren, si veuen el perill, i desapareixen, no guanyarem nosaltres res, perquè en desaparèixer les institucions particulars de beneficència, tot això seria una càrrega enorme, que cauria damunt la Generalitat...

Un Sr. DIPUTAT: Però moltes consciències no serien atropellades.

El Sr. TRIES DE BES: Davant del plat de sopa, la consciència no és res.

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats, amb les interrupcions no es beneficia el temps.

El Sr. TRIES DE BES: En criatures de dos mesos no hi podem buscar la consciència. Precisament, una institució de beneficència que s'anava a crear a la «província» que representen aquests senyors (*Adreçant-se a la Majoria*) el temor aquest a l'intervenció de la Generalitat, farà potser que no es crei.

El Sr. CONSELLER de Governació: Si hi hagués un veritable esperit es crearia exactament igual.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi en l'ús de la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És una funció molt delicada, senyors Diputats, aquesta de la funció que hagi de realitzar la Generalitat respecte de la beneficència particular, i és una funció tan imminent per a nosaltres, que és una de les matèries que, en virtut de l'Estatut, ha de venir traspasada a la Generalitat en la seva totalitat, en la seva integritat; la qual cosa vol dir que, potser aquesta setmana, potser la setmana que ve, ens vinguin aquests serveis traspasats. De manera que val la pena, penso jo, que tinguem nosaltres un criteri sobre el que hem de fer en aquesta matèria, perquè quan vingui aquest moment, la Generalitat pugui obrar d'una forma que no causi cap perill, que no causi cap trastorn al règim actual establert.

Saben de sobre els senyors Diputats com funciona aquesta matèria en el dia d'avui; saben que hi ha el que es nomena el Protectorat del Govern respecte dels establiments particulars de beneficència; hi ha el protectorat que s'exerceix, que s'ha exercit fins ara i que s'exercirà encara fins el moment que vingui el traspàs de serveis, pel Ministeri de la Governació. En el Ministeri de la Governació hi ha una xarxa ben complexa, ben completa, per cert, de tot aquest organisme d'intervenció en la beneficència particular, d'intervenció en la forma que després diré; hi ha per damunt de tot el Consell de Ministres, hi ha el Ministre de la Governació, hi ha el Director d'Administració Local...

El Sr. CONSELLER de Governació: Hi ha

la Direcció General d'Assistència, però no és la Direcció General d'Administració Local.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Perdoni, és un lapsus; en efecte, és la Direcció General d'Assistència. Hi ha una Junta Central de Beneficència, hi han unes Junes de Beneficència a cada província, hi han uns advocats de Beneficència i encara hi han unes Junes locals a cada un dels pobles.

La finalitat que es persegueix en tota aquesta organització del Patronat de la Beneficència, és que es compleixi la voluntat del fundador. Això el primer, i després, com a conseqüència del mateix, que no hi hagin actes de mala administració. L'única intervenció del Poder públic en la beneficència particular, té aquestes finalitats. En la legislació espanyola, i en la pràctica que s'ha establert en aquest Patronat organitzat al Ministeri de la Governació, que ens vindrà molt aviat traspassat a nosaltres, hi ha tota una sèrie d'obligacions imposades a les fundacions de beneficència particular, que comencen per l'obligació de presentar els títols de la fundació, de portar la comptabilitat amb uns determinats requisits, de presentar cada any el pressupost i ésser aquest aprovat per la superioritat, de rendir comptes, de demanar autorització per tot el que siguin vendes, canvis de béns, variacions dels objectes de la fundació, entaular plets, etc., facultat de suspendre primer i destituir després els patrons d'aquestes fundacions, i el que és més greu, és la prohibició de tenir béns immobles que se'ls ha imposat, salvats aquells que són indispensables per a l'exercici de la funció que han de realitzar, i l'obligació que se'ls ha imposat fins ara, i encara està en vigor, d'invertir tots els seus béns en allò que se'n diuen làmines intransferibles.

Aquesta intervenció, que en unes èpoques s'ha exercit amb més intensitat que en altres, ha portat com a conseqüència moltes vegades, aquell rezel a què abans em referia. Hi ha aquest rezel en els fundadors d'aquestes institucions, que hem de reconèixer que moltes vegades ha estat justificat; en primer lloc, ha estat justificat moltes vegades per la desorganització administrativa oficial que hi ha en molts sectors de l'Administració pública. I per altra part, la por que hi ha hagut de què l'Estat en definitiva, després d'aquesta missió interventora a les entitats particulars de beneficència, no busqués l'apoderar-se dels béns d'aquestes institucions, i d'això en tinguèrem un exemple quan la desamortització. Això ha produït un esverament general que en determinades èpoques ha portat com a conseqüència que no hi haguessin fundacions o n'hi haguessin moltes menys de les que hi haurien hagut.

Hi ha un exemple típic a Espanya d'aquest rezel, d'aquesta por que inspira la intervenció pública en les institucions particulars de beneficència. És el cas molt conegut del Viscomte de Villabrando, que en els últims anys del segle passat, deixà una quantiosa fortuna per a institucions de beneficència, i posà en el seu testament una clàusula que deia: «Sota cap pretext pot prendre part en l'aplicació d'aquests béns, per l'objecte a què es destinen, el Govern ni les Autoritats, i abans de consentir-ho, els meus he-

reus els vendran com i quan vulguin, i si es vegessin fustigats i no poguessin defensar-se, facin cessió de tots els meus béns a qui tinguin per convenient i en la forma que vulguin, fins inclús a Governes estrangers.»

El Sr. COMORERA: Com es deia aquest senyor?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Viscomte de Villabrando.

El Sr. COMORERA: Ah! Era viscomte!

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És una frase, senyors, que jo no retrec ni molt menys per abonar el que deia aquest testament, però la retrec per a fer veure com de vegades, amb certes disposicions de govern, es motiven recels que donen com a conseqüència clàusules com aquesta. D'aquí ve la conseqüència que nosaltres treiem en aquest sentit, que és necessari que la funció que el Poder públic, i en el cas nostre la Generalitat, desenrotllin en aquesta matèria de la beneficència particular, sigui una funció que respecti sempre la integritat de la fundació, que respecti sempre la voluntat dels fundadors, i no faci res més que assegurar el compliment de la voluntat dels fundadors.

Les fundacions particulars de beneficència són moltes i molt importants. Espanta pensar en el que haurien de fer les corporacions públiques, en el que hauria de fer la mateixa Generalitat, si desapareguessin en un dia totes les fundacions particulars de beneficència que hi ha. A Espanya, vistes algunes dades oficials, en un decenni, en el darrer, tretes aquestes dades de l'estadística dels drets reials, aquesta quantitat que es paga per drets reials, pels béns que han anat a beneficència particular, en un decenni representen 145.000.000 de pessetes a Espanya, no a Catalunya.

El Sr. COMORERA: I a Catalunya?

El Sr. VALLÈS I PUJALS: A Catalunya, no ho he pogut treure perquè vénen les estadístiques englobades en les de tota Espanya. Hi ha moltes institucions particulars de beneficència al nostre poble, que les coneixen tots els senyors Diputats perfectament. Les dues institucions cabdals de beneficència que hi ha a Barcelona, l'Hospital de la Santa Creu i la Casa de Caritat, són dues institucions degudes a la iniciativa privada i a la fundació particular. La llista de les institucions de Catalunya adscrites al Patronat de Beneficència que figura al Ministeri de la Governació, són quantiosíssimes, són les més importants que hi ha en tot Espanya. I la determinació dels valors que cada una d'elles té, de les fundacions i valors, arriben a quantitats importants en milions. Espanta, repeteixo, pensar que tot això desaparegués en un dia, i que a tot això tingués de subvenir la Generalitat. Per això, doncs — i acabo, perquè no vull allargar més la meua intervenció —, el nostre pensament respecte a aquesta matèria, que es troba consignat en aquesta esmena, és aquest: En primer lloc hi ha d'haver una funció de previsió; la funció de previsió ha d'ésser anterior a la fundació de beneficència. S'ha de procurar, tant com es pugui, treure clients a la beneficència, per dir-ho així. Treure candidats als establiments de beneficència. S'ha dit i és cosa vulgar, ho sap tothom, per exemple, que el gran contingent de boigs el dona l'alcoholisme. Doncs una acció protectora en aquest sentit, una acció persecutòria de l'alcoholisme és, en definitiva, a la llar-

ga, una acció que determina una disminució en el nombre de boigs que han d'anar als establiments de beneficència.

Se sap que el gran contingent de tuberculosos el donen les males condicions higièniques de les habitacions. Doncs combatent aquest mal, es treuen també clients, candidats a la beneficència per al dia de demà. Tot el que sigui una funció de previsió, és una funció que en definitiva ve a disminuir la funció de beneficència. Segon punt: S'ha de fomentar, tant com es pugui, el sistema de les assegurances. Tota aquesta funció de previsió es pot realitzar en gran part per mitjà de les assegurances. Tercer punt: S'ha d'estimular la beneficència particular; s'ha de procurar que aquesta beneficència particular, que aquestes fundacions particulars augmentin cada dia, i que vinguin, totes les persones que puguin i que tinguin mitjans per a fer-ho, que vinguin a subvenir a aquestes necessitats, exercitant respecte d'aquestes funcions d'indole particular, el Poder públic, la Generalitat, una funció que sigui tutelar en l'alt sentit de la paraula; que sense influir per res en la interioritat de la fundació, en la forma en què presti la funció, vingui solament a ésser una garantia de què es complirà la voluntat del fundador i no hi haurà actes de mala administració. I, finalment, sols quan falti aquesta beneficència particular, sols en allò a què no arribin aquestes institucions particulars de beneficència, i sobretot en les grans institucions aquestes, que requereixen establiments ja d'un cost exorbitant, en les quals és difícil que arribi la iniciativa particular, sols en això ha de venir a desenrotllar-se la funció del Poder públic, que sempre s'ha de considerar com simplement supletòria d'ella, i com un deure, en el sentit que abans explicava.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: Intervinc en aquest debat per a defensar el text íntegre de l'article 15 del Projecte d'Estatut Interior, perquè considero que és un dels articles més afortunats que conté el Projecte i que per tant caldria deixar-lo íntegrament tal com està redactat, tal com la Comissió l'ha sotmès a la Cambra.

La majoria dels Diputats d'aquest Parlament, la majoria del nostre poble i la majoria del món, tenen idees completament oposades a les que acaba d'exposar el senyor Vallès i Pujals respecte a l'abast de les funcions d'assistència pública. Hem de fer constar, en primer terme, que aquesta assistència pública, que aquesta assistència social és un deure de la Generalitat, un dels deures primordials de la Generalitat, una de les obligacions ineludibles que ha de complir fins el punt de què pot dir-se que fonamentalment no podria subsistir avui dia un Govern en cap país modern que no posés en un lloc preeminent, en un lloc de preferència, tot el que es refereix a obligacions, a funcions d'assistència social. I aquest criteri, pel motiu de què és un criteri universal, gairebé no hauríem de defensar-lo. Però no obstant, com que acabem de sentir quines són les idees del senyor Vallès i Pujals i aquestes idees són completament estantisses sobre aquesta matèria...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No m'ha escoll-

tat bé, o no m'ha entès; perquè jo dic el mateix que dir la V. S.

El Sr. SERRA I MORET: Heu parlat de beneficència en forma que insistiu en sostenir aquest terme vexatori; aquest terme, aquesta paraula completament ofensiva per tots aquells que es troben en el cas d'exigir de la societat el que la societat els hi nega i no els hi vol donar.

Diversos senyors DIPUTATS de la Lliga: Però si en l'Estatut es parla de «beneficència»!

El Sr. SERRA I MORET: Es digui el que es vulgui, una cosa és beneficència i l'altra assistència social, i la Generalitat no farà ni deu fer mai beneficència. La Generalitat podrà fer assistència social, però no beneficència, perquè a ningú ha de beneficiar especialment, sinó en tot moment atendre allò que constitueix un dret dels ciutadans.

El Sr. CANTURRI: És la caritat cristiana! (Rialles.)

El Sr. SERRA I MORET: La Generalitat té obligació de complir amb aquests deures d'assistència, i en canvi el senyor Vallès i Pujals, sinó l'he entès malament, proposa que es suprimixi aquest apartat de l'article.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, no ha llegit la meua esmena, no m'ha entès. Jo dic que la Generalitat té el deure d'exercir aquestes funcions en tots els aspectes i abast a què no arribi la iniciativa particular.

El Sr. SERRA I MORET: El senyor Vallès i Pujals ha dit que l'acció de govern en aquest aspecte havia d'ésser purament supletòria, complementària de l'acció privada. Per consegüent, tinc entès que segons el concepte del senyor Vallès i Pujals que suposo que és també dels seus companys de Minoria, els necessitats s'han de reafirmar de la beneficència particular, i quan l'acció de la beneficència privada no els atengui degudament, l'Estat deu suplir les deficiències.

Diversos senyors DIPUTATS de la Minoria de la Lliga Catalana: Deurà...

El Sr. SERRA I MORET: Deurà? Però, senyors de la Lliga! Deurà fer-ho l'Estat, quan els particulars no ho facin. I jo pregunto: ¿quan els particulars han atès les necessitats de tots els desvalguts?

El Sr. TRIES DE BES: Vegi's l'Hospital de Sant Pau. El que no ha atès les necessitats dels desvalguts ha estat el Govern.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Sempre l'acció particular ha atès necessitats.

El Sr. SERRA I MORET: Els senyors de la Lliga Catalana no coneixen el drama constant, el drama permanent...

Diversos senyors DIPUTATS de la Lliga Catalana: Sí, sí; el coneixem.

El Sr. SERRA I MORET: ...que hi ha a les portes de cada establiment de beneficència, en el qual no poden ingressar, en el qual no són admesos més que aquells que estan bé amb un senyor de la Junta o tenen recomanació d'algun personatge que està dintre les línies generals que marquen les idees... (Rumors.)

El Sr. FONTBERNAT: Dels que van a confessar i combregar cada diumenge.

(El senyor President imposa ordre amb la campaneta.)

El Sr. SERRA I MORET : ¿ És que és necessari que es digui que l'Estat complirà aquests deures quan els particulars no els compleixen? Aquest concepte que sustentava el senyor Vallès i Pujals va modificant-se a mesura que passa el temps. I en aquest sentit, n'hi haurà prou que esmentem la llei de pobres d'Anglaterra que ha estat una llei felicíssima i que marca el final d'una de les evolucions naturals de la societat, que entra de ple en el reconeixement dels drets dels ciutadans i dels drets de menjar, d'ésser assistit en cas de malaltia o de desgràcia. I com que això és un dret, un dret indiscutible, nosaltres no podem esperar que la beneficència privada vingui a reconèixer o atendre aquest dret; no podem esperar que algun senyor que tingui bons sentiments faci alguna deixa, sinó que proclamem que la Generalitat té l'obligació ineludible d'instituir tots aquells organismes, de crear tots aquells establiments per atendre aquests serveis i aquestes necessitats.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : I d'estar al corrent en el pagament de les consignacions.

Altres Srs. DIPUTATS de la Lliga Catalana : I de pagar puntualment.

El Sr. FRONJOSA : Senyor President : que la caverna s'excita!

(El senyor President imposa ordre amb la campaneta.)

El Sr. SERRA I MORET : Convindria, senyors, que nosaltres estiguéssim en el que respecte a l'exercici de l'assistència pública per part de l'Estat, al nivell d'Anglaterra, i fins podríem acceptar amb gust estar a un nivell que representés alguna desavantatge.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Sobre els milions de parats que hi ha allí?

El Sr. SERRA I MORET : I els milions de parats que hi ha aquí, qui els assisteix?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : N'hi ha molts més a Anglaterra.

El Sr. SERRA I MORET : És que aquí no hi ha estadístiques : i a més per la desproporció; però si nosaltres poguéssim establir el percentatge amb estadístiques clares i ben fetes com està establert a Anglaterra, sabríem que no és d'ara que hi ha obrers en atur forçós a Espanya, sinó que sempre hi ha hagut parats. Seguint el criteri del senyor Vallès i Pujals i desentenent-se l'Estat, arribaríem a la conclusió de què no existeixen pobres ni existeixen parats, perquè l'Estat no els hauria d'atendre, tota vegada que esperaria i fiaria la solució del problema als bons sentiments i a la bona voluntat dels ciutadans.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Nosaltres volem que l'Estat no prengui la iniciativa privada.

El Sr. SERRA I MORET : Doncs nosaltres volem que es consigni l'obligació de què el que pugui assistir forçosament amb tots els seus mitjans al necessitat i desvalgut.

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana : Però això no ho diu l'article.

El Sr. SERRA I MORET : Però ja ho diem nosaltres pràcticament. I per això diem que és un deure de la Generalitat.

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana : I ha de figurar en els Pressupostos?

El Sr. SERRA I MORET : Sí; d'una manera taxativa ha de figurar aquest principi : Jo voldria posar-vos un exemple, ja que el senyor Vallès i Pujals ha parlat dels que estan en situació d'atur forçós. A Anglaterra hi ha tres milions de parats, segons les estadístiques, i als Estats Units n'hi han tretze milions. Als Estats Units els parats reben algun subsidi combinat amb la beneficència i subvencions de l'Estat, però els sentiments de la gent de diners són molt aleatoris i resulta que en l'any 1930 el 54 per 100 dels subsidis que donava el Govern dels Estats Units o institucions dels Estats Units, es nodrien de fons particulars; que en 1931 va baixar al 32 per 100, i en l'any 1932 va baixar al 12 per 100; i com que han augmentat els parats resulta que si s'espera dels bons sentiments dels ciutadans, tretze milions de persones que estan en atur forçós, que en llur immensa majoria són caps de casa, representa que pateixen grans necessitats 30 o 40 milions de persones que estan esperant que els bons sentiments dels ciutadans vinguin a alleujar la seva situació. Tantmateix, Anglaterra ha donat un bon exemple ja que allí, senyor Vallès i Pujals, no es necessiten recomanacions de ningú per a entrar a un hospital ni a una casa de maternitat. Entren per la porta gran i són ben rebuts i assistits. Jo en tinc alguna experiència d'aquestes coses.

Un Sr. DIPUTAT : Això és una Anglaterra pintada...

El Sr. VALLS I TAVERNER : No sentim cap menyspreu per a Anglaterra, sinó una gran admiració.

El Sr. SERRA I MORET : Jo tracto de posar de manifest únicament la comparació entre els països en els quals l'Estat intervé i aquells en què l'Estat no intervé en l'assistència pública, i Anglaterra és un model comparat amb els altres països i més encara si es compara amb el nostre.

El senyor Vallès i Pujals diu que en un decenni, si no m'equivoco, són 145.000.000 de pessetes el que s'ha tributat per drets reals, i jo pregunto si li sembla molt el que la voluntat dels rics a Espanya dona per la beneficència.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Menys ha donat l'Estat.

El Sr. SERRA I MORET : És la tributació o la quantia d'allò traspasat?

Un Sr. DIPUTAT : És allò tributat per drets reals.

El Sr. SERRA I MORET : Així confesso que ja té alguna importància.

El Sr. PRESIDENT : Prego al senyor Serra i Moret que continuï en l'ús de la paraula i no dialogui, per tal d'evitar confusions.

El Sr. SERRA I MORET : Respecte a institucions d'assistència social he de dir que no han estat degudament ateses per l'Estat i nosaltres hem de proposar-nos a prendre-les d'una manera immediata i eficaç. Estic completament d'acord — i això ho recull ja l'article en la seva redacció — en què el primer que cal atendre és la previsió, atendre el règim d'assegurances, perquè no hi hagi en el país persones desvalgudes i necessitades. Estem d'acord, i l'article ho diu d'una manera clara i, per consegüent, en

aquest aspecte no ha d'haver-hi modificació i crec que aquesta és la part més important del discurs del senyor Vallès i Pujals, que jo subscric. Però en el que no podem estar d'acord, com tampoc ho estem en el que ha dit el senyor Tauler, és en aquesta simple modificació de què podria intervenir la Generalitat les institucions privades d'assistència social. Nosaltres sostenim el criteri que la Generalitat intervindrà d'una manera preceptiva totes les institucions de beneficència social; primer, perquè aquesta és la pràctica i la regla al nostre país. Aquí ho ha fet l'Estat espanyol i ens traspasarà aquests serveis en la mateixa forma; segon, perquè és precisament una garantia que aquelles fundacions de caràcter particular seguiran la voluntat dels seus fundadors, cosa que és l'Estat el qui ha de garantir; tercer, perquè és una garantia de bona administració, de bona inversió de capitals. I finalment, té un altre aspecte que és molt important, perquè si la Generalitat el dia de demà, en l'aspecte d'assistència social, arriba a tenir un pla orgànic capaç de concebre la xarxa de les institucions, que pugui realment fer que les nostres classes treballadores trobin resolts el que diu l'article i previngudes les adversitats de la seva vida, aleshores convé que aquestes institucions privades d'assistència social es posin dins d'aquest pla de coordinació i no vinguin a complicar el sistema en lloc de facilitar els fins primordials que ha de tenir el nostre Govern.

Es precis que aquests casos i únicament en aquests casos pugui la Generalitat modificar la voluntat del fundador, però no en altres que jo respecto d'una manera completa, però que podrien portar com a conseqüència una duplictat de certs serveis, deixant-ne altres desatesos. Però si hi ha un pla general referent a totes les institucions de caràcter privat, per tal que aquestes s'hi sotmetin i col·laborant amb l'obra de govern es fa una xarxa que empari a tots els treballadors del nostre país, s'arribarà a la solució desitjada.

I sort hi ha hagut, he de dir-ho, de la intervenció de l'Estat en molts casos, perquè la intervenció de l'Estat que tantes vegades ha estat funesta, en molts d'altres ha estat beneficiosa pels interessos de les fundacions, de la Beneficència i de les institucions de cultura. Abans de què l'Estat hi intervingués succeïen coses molt originals, com una que jo conec i que l'altre dia ja vaig callar, però en vista de la insistència del senyor Vallès i Pujals he d'esmentar aquest cas concret que jo conec i és el següent: que a la vila d'Arenys de Mar es varen deixar els mitjans per a crear una escola laica i es va complir la voluntat del testador en forma que es varen donar aquells diners per a crear una institució a base d'una Congregació religiosa. (*Rialles*.) Podria ésser que succeís a la inversa i no seria just que això ocorregués. Jo respecto la voluntat de totes aquestes coses mentre no representin una vexació pel que té necessitat d'assistència, però l'Estat és qui pot garantir això i únicament l'Estat ho garanteix amb les mesures de previsió que estableix. No d'una manera potestativa sinó preceptiva, la Generalitat ha d'intervenir en totes les fundacions d'assistència privada, de la mateixa manera que ha d'intervenir en les fundacions de cultura privada, per tal que segueixin

el pla general que l'Estat tingui respecte d'aquesta matèria i, a l'ensem, perquè estiguin dins de l'òrbita de les lleis. Convé no oblidar això, perquè potser ens trobaríem en un regateix amb tot el que fossin fundacions de caràcter popular i amb una gran esplendidesa quan es tractés de coses confessionals i quan es tractés de violentar la consciència dels que prou pena tenen amb la seva necessitat. L'Estat ha d'intervenir en això i la Generalitat, d'una manera preceptiva, ho ha d'imposar en l'Estatut Interior i en les seves lleis i de cap manera s'ha de deixar perdre cap dret. Es la Generalitat la que garanteix a tots els ciutadans la protecció necessària, i convé, sobretot, senyors de la majoria de la Comissió, que modifiquen el vostre criteri i prescindiu del programa, convé perquè nosaltres, fins i tot seguint el ritme mateix que marquen avui les Lleis de la República, no podem de cap manera sustreure'ns a la obligació d'intervenir totes les institucions d'Assistència privada. He dit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: Per a contestar als senyors Vallès i Pujals i Serra i Moret. Senyors Diputats: Jo no em creia que, en recolzar el senyor Vallès i Pujals la seva esmena, em portés tal cúmul de detalls respecte del que ha estat i ha d'ésser la Beneficència. En aquest aspecte, em reconec discapacitat, discapacitat en aquest moment, sense que això vulgui dir que, d'haver-ho previst, també hagués repassat enciclopèdies i altres llibres de tractadistes i m'hagués remontat molt bé, no al segle XVIII, potser a Adan i Eva (*Rialles*) i hagués anat seguint fins a l'actualitat...

El Sr. CANTURRI: No hi havia Beneficència, llavors.

El Sr. TAULER: El senyor Vallès i Pujals, en primer terme, fa el cavall de batalla de la supressió d'una cosa nova, original. Jo aquí he de recordar el que ja vaig tenir ocasió de manifestar en refusar-li una altra esmena en la qual també hi havia una novetat. Si nosaltres copiem, ens diuen que som uns copiadors, que no fem més que seguir allò dels altres; si nosaltres aquí venim amb un principi nou, però que és un principi que tenim l'obligació de consignar, perquè sobre ésser de justícia, nosaltres ho hem promès al poble i consta dintre del nostre ideari, quan venim nosaltres a posar aquest principi nou, aleshores, com a novetat, també ens el combaten. Nosaltres sostenim i mantenim el principi de què l'Assistència Social és deure de la Generalitat.

Per què li diem Assistència i no li diem Beneficència? Nosaltres entenem la Beneficència fent-li tots els honors, com una virtut. La Beneficència particular, que és la veritable beneficència, és l'exercici o la pràctica d'una virtut que haurien de tenir molt més del que la tenen certes persones i que no la tenen, perquè si la tinguessin...

El Sr. TRIAS DE BES: Ja té raó, ja!

El Sr. TAULER: ...no ens trobaríem amb els espectacles que es lamentaven les VV. SS.

El Sr. CANTURRI: Va per vosaltres això. (*Assenyala a la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. TAULER: Doncs bé; nosaltres reconeixem que la Beneficència és la pràctica d'una virtut; que l'ésser caritatiu, que l'ésser generós, que l'ésser bondados, que l'home, a impuls, que diré jo?, d'una simpatia, si volem, d'una compassió, això és exercir una virtut; i ho és perquè és fer allò que ningú ens obliga a fer; és una cosa lliure de fer si nosaltres ho volem. Doncs bé; nosaltres entenem que la Generalitat, com a collectivitat dintre de Catalunya — l'Estat dintre de la generalitat de tot Espanya —; la Generalitat no pot ésser virtuosa en el sentit d'exercitar la beneficència; la Generalitat no s'ha de fixar en la compassió ni en la misèria ni en la bondat, però la Generalitat té un deure, i és el deure d'assegurar forçosament a aquells éssers que tenen necessitat dels socors, i aquest és el concepte de l'Assistència, i per això no li diem Beneficència. L'Assistència Social és el deure que té la Generalitat i tota la collectivitat de prestar ajut i socor a aquells éssers desgraciats que per impossibilitat física o per la seva tendra edat, o per l'abandonament o per la vellesa, es veuen en la impossibilitat de no poder atendre les seves necessitats pròpies i les de llurs famílies. Aquest és un concepte que nosaltres hem predicat i que nosaltres sostenim i que nosaltres volem portar a la pràctica. I no ens esparvera per a res el fet de les despeses.

El Sr. TRIES DE BES: Com que no les pagueu!

El Sr. TAULER: Sí; en aquest punt, senyor Triès de Bes.

El Sr. TRIES DE BES: Es deuen nou mesos.

El Sr. TAULER: Totes aquelles persones que blasonen de tan caritatives i tenen mitjans per a puguem-ho ésser, ho fessin amb la realitat que els hi permeten els seus cabals, si tota aquesta gent corresponia a aquest deure pietós, no hi hauria necessitat aleshores potser de què en els nostres Pressupostos s'hi haguessin de suportar les despeses que tant espanten a les VV. SS. Nosaltres estem disposats si no hi ha aquesta cooperació ciutadana, a crear uns impostos per a aquella gent que no paguen beneficència i tindrien obligació de fer-ho. (*Molt bé!, en la Majoria.*) I amb aquests impostos cobriríem el dèficit si n'hi hagués o percebriem aquelles quantitats necessàries per a subvenir a aquestes necessitats.

El Sr. TRIES DE BES: Però primer fent bona administració.

El Sr. TAULER: La bona administració la fem més que les VV. SS. quan han tingut intervenció en moltes collectivitats dintre de Catalunya.

Un Sr. DIPUTAT: Com ja passa ara.

El Sr. TAULER: Nosaltres mantindrem aquest principi i procurarem gradualment anar fins a arribar al nostre ideal i el nostre ideal és molt senzill. L'ideal nostre, l'ideal d'Esquerra Republicana de Catalunya i crec que també de la Unió Socialista de Catalunya, és arribar a un moment en el qual tots els nens abandonats siguin recollits, siguin educats, i es portin a la Societat perquè donin el fruit que té dret la societat a esperar d'ells; nosaltres volem arribar a què tots els vells desemparats no estiguin abandonats en qualsevol via pública, sinó que tinguin el seu auxili, que tinguin les seves cases de repòs, i nosaltres dintre del nostre ideal, sobretot aquells accidentats, aquells que pateixen malalties cròniques, volem que tinguin uns sanatoris on guarir-

se i després de guarits que puguin portar-se a la Societat, com a valors socials per a donar aquell rendiment que abans no donaven. I si en això les persones bones ens volen ajudar, bé; sinó, ens ho farem nosaltres adoptant totes les mesures que dintre de la justícia i dintre de la moral no hi ha cap mesura d'aquestes que pugui ésser en aquest moment impugnada.

El Sr. COMORERA: L'expropiació.

El Sr. TAULER: Hi arribarem si és necessari. I ara, senyors Diputats, anem a la nova redacció que proposa el senyor Vallès i Pujals en nom dels seus companys de la Lliga Catalana. Hi ha un paràgraf, que és el de la previsió i el de la cooperació en el règim d'assegurances. Nosaltres, aquest paràgraf, entenem que està previst dintre de la nostra redacció; i hi està previst en un ordre de més efectivitat que el que vosaltres (*Alludint a la Minoria de la Lliga Catalana.*) proposeu.

El Sr. SERRA I MORET: És que la intenció d'ells és molt distinta a la nostra.

El Sr. TAULER: He dit abans que es diferenciava en paraules i en intenció, ja ho he anunciat en l'esquema del refusament de l'esmena.

Un Sr. DIPUTAT: La innovació en aquest cas té un altre significat.

El Sr. TAULER: Aquí es diu que la Generalitat per mitjà d'una acció de previsió i de cooperació al règim d'assegurances, procurarà que les classes desvalgudes tinguin previstes econòmicament totes les contingències adverses de la vida, i nosaltres, després de sentar el principi de l'Assistència Social, dintre de la Generalitat, afegim que «la Generalitat ordenarà l'Assistència a la Maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids, cooperant al règim social d'assegurances.» Ara el que segueix, ve igual per tal que el treballador tingui previstes econòmicament les contingències adverses de la vida. No és igual: hi ha una diferència: quan vosaltres parleu de les classes desvalgudes i nosaltres sentim que aquest règim d'assegurances és per als treballadors. Jo no sé si heu posat aquesta paraula de «classes desvalgudes» perquè us espanta el consignar la paraula «treballadors».

Diverses VEUS dels bancs de la Minoria de la Lliga Catalana: No, no.

El Sr. TAULER: Ho celebro, però nosaltres ho hem fet per un altre concepte. Nosaltres, dintre les classes desvalgudes, no hi posem els treballadors.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Però en els treballadors no hi van els desvalguts.

El Sr. TAULER: Les classes desvalgudes per a nosaltres, senyor Vallès i Pujals — encara que m'interrompin jo aniré seguint, sóc més fred del que es pensen, jo no interrompo mai a ningú, però prego que no m'interrompin perquè no em faran pas perdre.

El Sr. PRESIDENT: Prego als senyors Diputats que no promoguin diàlegs.

El Sr. TAULER: Per classes desvalgudes nosaltres entenem aquests que detallem en el primer paràgraf quan parlem dels infants, dels vells, dels malalts i dels invàlids. Per a aquests com que hi resa el deure social d'assistència de la humani-

tat, no hi ha necessitat d'anar a règim d'assegu-
 rances. Això és un criteri potser personal meu que
 no sé si comparteixen els companys de Comissió,
 però volem el règim d'assegurances pels treballa-
 dors, pels treballadors tal com sona, entenent que
 els treballadors que es troben mancats de treball
 en un moment determinat, que es troba en atur
 forçós, per a aquest sí que hi hem de cooperar al
 règim d'assegurances per tal que no li manqui la
 setmanada per a poder atendre a ell i a la seva fa-
 mília, i no en concepte d'assistència, sinó en con-
 cepte de cooperació és aquest deure que nosaltres
 hi tenim.

De manera que en rigor aquest paràgraf ja
 està inclòs i potser més detallat i en sentit més
 humà i de justícia dintre el redactat de la Comis-
 sió. Però ara vénen uns paràgrafs que són nous a
 la vostra esmena i que no figuren en el nostre re-
 dactat. Són els que diuen: «Ademés estimularà la
 beneficència particular i respectant la integritat
 de la seva actuació en l'exercici de la funció ar-
 ticuladora de la mateixa procurarà sempre la defen-
 sa de la voluntat del donant». Aquí, senyors Dipu-
 tats, nosaltres els de la Comissió, refusem
 completament aquest paràgraf i inclús la intenció.
 Nosaltres entenem que no és necessari estimular
 la beneficència particular; és més, entenem que
 una beneficència particular que obeeixi a un estí-
 mul d'altre que no sigui propi, aquesta benefi-
 cència resa molt malament amb les pràctiques cris-
 tianes i amb les pràctiques catòliques, perquè
 generalment aquesta beneficència, llavors al que
 obeeix és a una vanitat o a un compromís, això no
 és la beneficència digna de nomenar-se tal benefi-
 cència. I quant a l'exercici d'aquesta actuació que
 nosaltres no acceptem de la beneficència particular,
 però que s'ha de respectar sempre la voluntat
 del donant, aquest concepte encara menys el po-
 dríem acceptar cas d'haver-hi una transacció, que
 no hi és, perquè això que s'hagi de respectar sem-
 pre la voluntat del donant s'ha de condicionar per
 força aquesta voluntat al menys a tot el que les
 lleis i les constitucions dintre del nostre poble tenen
 prescrit per a la garantia de drets del individu que
 moltes vegades es tracten de falsejar mitjançant
 l'exercici d'aquesta Beneficència, i per això nos-
 altres no podríem, cas d'haver-hi posat quelcom
 d'aquest paràgraf, deixar aquests tal com estan.
 Nosaltres entenem que la voluntat dels donants,
 això com a principi, s'ha de condicionar forçosa-
 ment al menys al que diuen les lleis vigents, i el
 que disposa la justícia. L'últim paràgraf de la
 V. S. que és el condicionar i posar en lloc preferent
 l'exercici de la beneficència particular, perquè si
 aquesta no és bastant o suficient, llavors vingui
 l'Assistència Social, el que vosaltres creieu que és
 beneficència pública i nosaltres insistim en el con-
 cepte d'Assistència Social, això no, perquè la nos-
 tra idea és que no es necessiti per res per a com-
 plir els deures d'una collectivitat amb els éssers
 desvalguts, l'existència de l'assistència privada;
 ha de venir primer l'assistència pública i després
 l'altra. Però no, nosaltres no la requerim i no po-
 dem de cap manera posposar-la al deure que volem
 complir sempre.

I ara, contestant a la invitació que m'ha fet
 l'amic i company de la Comissió senyor Serra i

Moret respecte al darrer paràgraf que els repre-
 sentants de la Lliga Catalana suprimeixen i àdhuc
 tenen una altra esmena concreta demanant la su-
 pressió, respecte d'aquest paràgraf — a mi no em
 sap pas greu de dir les coses —, jo l'havia modifi-
 cat en el sentit que he exposat de donar-li un ca-
 ràcter de facultat, de potestat a la intervenció de la
 Generalitat en les institucions d'ordre privat, per-
 què els meus companys de Comissió sempre benè-
 vols amb mi i que tant m'aprecien m'havien — di-
 guem'ho així — donat un vot de confiança respecte
 d'aquest article. Però ara he de confessar que per
 una banda, per les argumentacions de l'amic se-
 nyor Serra i Moret, i també pel que ha manifestat
 el propi senyor Vallès i Pujals respecte d'aquell
 perill que ara veig, el perill de declarar això potes-
 tatiu, jo ara en nom dels individus de la majoria de
 la Comissió, acceptem la integritat altra volta
 d'aquest paràgraf de l'article 15 en aquest sentit
 mantenint el nostre redactat i refusem l'esmena de
 la V. S. (*Molt bé, molt bé, en els bancs de la Ma-
 joria.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per par-
 lar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor
 Vallès i Pujals, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Es un cas real-
 ment interessant, en què es dona en molts debats
 que tenim en aquest Parlament. Proposem nosal-
 tres una cosa qualsevol i un company de la Minoria
 d'Unió Socialista s'aixeca i amb veu torant diu que
 s'ha d'oposar radicalment i terminantment a allò
 que proposem, que el que diem no ho sosté ningú
 en el món, i després de fer aquestes afirmacions
 entra en el detall, entra en l'argumentació i acaba
 punt per punt dient tot el mateix que havíem dit
 nosaltres acceptant els conceptes que havíem expo-
 sat nosaltres. Per això jo li deia estranyat en sen-
 tir al senyor Serra i Moret: Es que no ens ha en-
 tès? Es que no ha llegit la nostra esmena?, perquè
 sento que fa arguments a base del que diem nosal-
 tres. Però encara és més interessant la segona part
 d'aquests debats, i és que si no parlés cap company
 de la Minoria socialista, la nostra defensa d'un punt
 de vista, respecte d'un punt qualsevol, tinc la segu-
 retat que passaria per la Majoria i pels que a la
 Comissió representen a la Majoria, desapercebuda
 i no hi donarien importància; però com que han sen-
 tit a dir al company de la Minoria socialista que era
 una cosa anacrònica i terrible, llavors el company
 de la majoria de la Comissió s'aixeca i volen com-
 plaure als companys de la Minoria socialista, fent
 allò que l'altre dia deia el nostre amic senyor Vento-
 sa i Calvell: es desdiu del que havia dit i dona to-
 ta la raó al Diputat de la Minoria socialista.

Un Sr. DIPUTAT: Es complaure al poble i no
 a la Minoria socialista.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Ja veurem com
 malgrat que al senyor Tauler li semblava que estava
 en absolut conforme amb el senyor Serra i Moret
 hi ha un abim entre ells, i si no, em permetré fer
 algunes preguntes al senyor Tauler, perquè si té
 a bé contestar-me, quan me les contesti veurem si
 està d'acord amb el senyor Serra i Moret.

I anem seguint breument l'ordre de les manis-
 festacions que jo havia fet i de les contestacions que
 se m'han donat. Hi ha el problema de la denomina-

ció, de la qualificació. Ja he dit jo abans que sense voler enfondir molt en aquest particular, que sense voler enfondir molt en aquesta matèria, no trobava bé que el volgués substituir el nom beneficència per el d'assistència social, i ja el senyor Canturri està esperant amb una cara de fruïció el que diré respecte d'aquesta matèria...

El Sr. CANTURRI: És que dieu coses molt interessants.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: El senyor Canturri, quan el senyor Serra i Moret es referia a la paraula beneficència, anomenava la caritat cristiana, la caritat cristiana, i és que té l'obsessió...

El Sr. PRESIDENT: Jo pregaria a l'orador que no excités a què interrompessin, i pregaria als Srs. Diputats que tampoc interrompessin, perquè d'altra manera, ja ho ha observat abans la Presidència, no ens podem beneficiar del temps, i és precis aplicar estrictament el Reglament. El temps transcorre i els discursos encara que s'escoltin agradablement són potser excessivament llargs i no es concreta bé. Jo li prego al senyor Vallès i Pujals que procuri rectificar en els termes reglamentaris.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: He de fer-ho breument, eliminant moltes de les coses que volia dir. He d'expressar en primer lloc que és realment sorprenent que el senyor Serra i Moret, en referir-se a la paraula beneficència, hagués trobat aquest qualificatiu res menys que vexatori i ofensiu; una cosa, que com jo he dit abans i sap de sobres millor que jo el senyor Serra i Moret, que ve de *bene facere*, de fer bé a un home, no sé en quina forma pot considerar el senyor Serra i Moret que sigui vexatòria i ofensiva. Jo no sé en quina forma trobarà el senyor Serra i Moret que donar a un altre home el que necessita per a viure, sense que ell s'ho pugui guanyar, sense que ell posi de la seva part aquella contribució que posen la major part dels ciutadans per a obtenir-ho, jo no sé quin concepte trobarà que si aplica aquest criteri que té, no sigui vexatori, no sigui ofensiu. Però deixant aquest tema, perquè ens allargariem massa i ocuparia tot el temps de què dispo, anem al punt fonamental de la meua argumentació, en el qual deia jo al senyor Serra i Moret que no m'havia entès. Realment, deia ell: Nosaltres estem completament conformes, nosaltres hem de sostenir sota tots els conceptes que l'assistència social és un deure de la Generalitat, i el senyor Vallès i Pujals ha negat que fos un deure de la Generalitat. No, no ho he negat; si jo ho he sostingut i ho sostinc igual que ell, però jo hi afegeixo un qualificatiu a aquest deure; jo dic que és un deure de caràcter supletori, i en això consisteix quasi l'essència principal, una de les parts principals de la nostra esmena. Que la Generalitat té el deure de l'assistència, de la beneficència, que la Generalitat té el deure de socórrer a tots els desvalguts, a tots els humils (doneu-li el nom que vulgueu), jo no ho he negat. Però dic: aquest deure no ha d'ésser en aquell concepte que s'ha tingut moltes vegades del deure, d'un dret correlatiu al deure i, per tant, que es pugui exigir, que es pugui exigir en una forma preceptiva com es fa — deia jo — només en un poble, que jo sàpiga, que és Anglaterra. És necessari que sigui un deure supletori, que s'ha de complir, però que mentre la iniciativa particular, la iniciativa privada, les fundacions creades pels particulars hi arribin, la Generalitat no ha de fer res. L'Estat, el Po-

der públic — perquè parlo en termes generals, més que en termes concrets, referint-me al nostre país — no ha d'intervenir. De manera que jo no he negat que sigui un deure de la Generalitat, però és un deure amb caràcter supletori, que ha de venir a suplir les omissions de les iniciatives particulars.

I ara ve el que jo deia, perquè el senyor Serra i Moret, volent donar més amplitud a la seva intervenció, ja no es limitava al concepte que jo debatia i afirmava que s'ha de prescindir completament de tot el que puguin fer els particulars, s'ha de prescindir de tot el que dels particulars pugui venir, així en matèria de beneficència com d'assistència. Si es fa, ben fet; però no s'ha de comptar, i per tant, la Generalitat ha d'establir totes les institucions, ha de tenir muntades totes les institucions per a socórrer totes les necessitats en tots els ordres de la vida. Fins ara el concepte del senyor Serra i Moret; però aquest concepte el combatia jo en la meua intervenció primera, i respecte d'això, jo ara — i aquí ve aquella pregunta que volia fer al senyor Tauler i a la Majoria — pregunto al senyor Tauler i a la Majoria si estan conformes amb aquest concepte, de què la Generalitat ha de montar totes les institucions indispensables perquè totes les necessitats que es senten avui a Catalunya i que es poden sentir el dia de demà, estiguin ateses per la Generalitat, sense refiar-se per a res de les institucions de la iniciativa privada.

VEUS en els escons de la Majoria: Sí, sí.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Prepareu doncs tot el Pressupost que tenim i tot el que tindrem després del traspàs de serveis i multipliqueu-lo per deu, i encara no hi arribarà. Després hi ha una altra observació a fer. Es vol que la Generalitat faci això, i en canvi en la missió petita, raquítica, reduïda, modesta, que avui té respecte del problema de la beneficència, ja es deia aquí en una interrupció que no s'ha complert, que les atencions de beneficència són les que es compleixen amb més retard per la Generalitat.

El Sr. CONSELLER de Treball: La Generalitat d'ençà de la República ha pagat tantes quantitats com havia pagat el Govern anterior dintre del mateix període.

El Sr. TRIES DE BES: I els nou mesos que es deuen a la Clínica Mental de Santa Coloma?

El Sr. CONSELLER de Treball: Vegi's el que es devia abans.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: El fet de què digui el senyor Casals de què la Generalitat ha pagat les mateixes quantitats que abans es pagaven en un mateix període de temps, no és una contestació a la pregunta de si avui es paguen o no es paguen correntment. Jo tinc motius per a afirmar que hi ha serveis en els quals els pagaments sofreixen un endarreriment considerable i són institucions de Beneficència pública d'aquí. De manera, senyors Diputats, que el fet de què nosaltres vulguem carregar damunt la Generalitat aquest pes feixuc, enorme, quantiosíssim, de què parlava el senyor Serra i Moret, quan el modest que avui tenim encara no es compleix, és realment no demostrar amb fets això que es diu amb paraules...

El Sr. CANTURRI: Bé; això ja ho veurem.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Han de pensar els senyors Diputats, que jo ja deia ara fa una estona, que les dues grans institucions que hi ha

a Catalunya, a Barcelona, l'Hospital de la Santa Creu i la Casa de Caritat, són institucions que es deuen a la fundació privada.

El Sr. COMORERA : Aquest és el pecat d'origen.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyor Comorera : Si no existissin o si volen prescindir d'elles, s'hauria de començar per fundar uns grans hospitals, uns grans asils i unes grans cases de beneficència, a la qual cosa no hi arribaríem. De manera, que aquests fets, em donen la raó d'allò, que deia que s'ha de procurar per tots els mitjans possibles que abundi la beneficència particular, que vingui la munificència dels particulars a atendre aquestes necessitats. El senyor Serra i Moret preguntava — i a mi m'estranyava enormement la seva pregunta, en un home de la cultura del senyor Serra i Moret — : «Quan ho han fet això els particulars? Si no ho han fet mai!» Senyor Serra i Moret : jo m'estoraba de sentir-li dir això, perquè com he dit abans i repeteixo ara, fins al darrer terç del segle XVIII no se li havia ocorregut a ningú que la beneficència pogués ésser una funció pública, si no feta pels particulars, i ara puc dir-li al senyor Canturri, que aquesta beneficència havia estat feta pels particulars sempre, absolutament sempre, sota el signe de la religió.

El Sr. CANTURRI : Ha variat molt, afortunadament, el concepte de la vida des del temps de què la V. S. parla, fins ara.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Des del primer hospital que va fundar Sant Basili, fins al darrer cas de què podem parlar, que és l'hospital de llebreros de Fontilles, que tots els senyors Diputats saben que existeix i qui és que el regenta, hi ha una història, realment tan copiosa en fundacions particulars, que sembla mentida que persona de la il·lustració i cultura del senyor Serra i Moret es permeti ignorar-ho. Però jo no vull entrar en aquesta matèria. Jo només dic, que nosaltres hem de fomentar i hem d'estimular aquesta beneficència particular, que qualsevol cosa que fem que porti com a conseqüència l'esporguir aquesta beneficència particular, l'atemoritzar-la, fer-li néixer algun recel, serà una norma i evident perjudici per a nosaltres, perquè aleshores vindrà aquesta funció supletòria a encarregar-se de totes aquestes coses.

Parlava — i vaig de pressa per acabar — del cas d'Anglaterra que el senyor Serra i Moret semblava que no havia entès, perquè en aquesta matèria si a Anglaterra alguna cosa s'ha fet és el que nosaltres preconitzem en aquesta esmena, perquè nosaltres diem que la beneficència ha d'ésser funció de l'Estat, en tant i quant no la compleixin aquesta missió els particulars, i allí, al cap d'avall, hi ha una funció d'Estat preceptiva, que nosaltres voldríem que fos aquí preceptiva, de manera que quan tots nosaltres parlem i sembla que estiguem en desacord, estem tots d'acord en què la Generalitat — i aquí els termes abrandats que jo aplaudeixo que en aquesta matèria senti aquest entusiasme el senyor Tauler —, quan deia «nosaltres arribarem a complir això en una forma immillorable», jo afegeixo, nosaltres us hi ajudarem, tant com poguem.

El Sr. CANTURRI : Voteu l'article, doncs. No dieu que estem d'acord?

El Sr. VALLÈS I PUJALS : En l'article no; en el que deia el senyor Tauler, que és molt diferent. Per altra part, respecte del cas d'Anglaterra, el senyor Serra i Moret em deia que allí les coses anaven tan bé, i, senyor Serra i Moret, aquells defectes que jo retreia són tots d'aquell país. Ens deia «Allí les portes són obertes i s'hi entra sense cap recomanació», i a Anglaterra, per a entrar en un establiment de beneficència, durant molts períodes, s'ha necessitat de la influència política, i, senyor Serra i Moret, les grans crítiques de la beneficència a Anglaterra, la V. S. les haurà llegit, com jo mateix, com els altres senyors Diputats, en un llibre d'un anglès famós, que és Spencer, que fa crítiques de la beneficència en aquell país, en uns termes en què, si realment no fos un anglès, Anglaterra s'hauria sentit ofesa; i en aquell llibre es fa la crítica de la beneficència anglesa; de manera que basant-me en ell trec la conseqüència del que avui dic precisament aquí.

El senyor Tauler, al final, parlava de la modificació que havia admès a l'article 15, modificació que ara retirava i que tornava al redactat anterior. Jo em crec, també, que estem donant voltes a un equivoc; que realment respecte del que hagi d'ésser — i en el text de l'article 15 es diu — intervenció en les institucions de beneficència privada, també em sembla que en el fons hi estem tots d'acord, i que nosaltres no ens entenem potser per una qüestió de paraules, perquè tots partim de la base, em sembla a mi que així és almenys, que el Poder públic, la Generalitat en aquest cas, ha de poder tenir aquella funció, anomenem-la de intervenció, d'inspecció, del que volguem, de la beneficència particular; que no ha d'ésser una cosa que s'hagi de deixar al marge al Poder públic, tots hi estem conformes. Ara, mesura en què s'ha d'exercitar aquesta funció, mesura a què pugui arribar aquesta funció. Jo retreia el que és el Patronat que ha exercit el Ministeri de la Governació fins avui, funcions que ens vindran traspassades dintre de poc, com suposo. Aquesta funció del Patronat té per missió primordial, així es diu en tots els Reglaments, el respecte a la voluntat del donant, que es compleixi la voluntat del donant, perquè no hi hagin patrons, perquè no hi hagin persones que intervinguin en aquesta beneficència, que desfigurin la voluntat del donant, i que vinguin a estrafar-la, i que passi quelcom semblant a aquell fet d'Arenys, que citava el senyor Serra i Moret, que jo no coneixia, però que crec serà veritat, i que ocorri quelcom semblant a allò que anava a ocórrer en la fundació docent Pere Vila i Codina, de la qual l'altre dia es parlà aquí. De manera que el Patronat del Poder públic en la funció de la beneficència particular, ha de tenir aquesta missió primordial per damunt de totes, el respecte a la voluntat del donant. Si s'estableix això, que s'ha de tenir per missió principal el respecte a la voluntat del fundador, s'ha d'establir aquest Patronat, que ens ha de venir pel traspàs de serveis, en la forma que deia el senyor Tauler, sotmès a la Constitució i a les Lleis generals del país. Però és que la paraula «intervenció» que usa l'article, intervenció en les institucions particulars, pot tenir un abast molt diferent d'aquest, pot arribar a ésser una funció que arribi fins als detalls de l'Administració d'aquelles coses; pot ésser una funció que arribi fins a usurpar les atribucions que els patrons, que els ad-

ministradors tenen per voluntat del fundador, i això és el que nosaltres creiem que s'ha d'evitar i de salvar; perquè si hi ha un testador que institueix una fundació de beneficència i nomena unes persones de la seva confiança absoluta, uns parents, uns amics, i els diu: «us encarrego de l'administració completa d'aquesta casa de beneficència», i aleshores vingui l'Estat a intervenir ja en la funció que aquelles han de realitzar, que vingui l'Estat a voler intervenir en la funció que aquells tenen.

El Sr. CANTURRI: Si ho compleixen, està molt bé.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Si no ho compleixen, sí, senyor Canturri; és el que estic dient. Que hi hagi una funció de fiscalització.

El Sr. PRESIDENT: Senyor Vallès, li falten cinc minuts per finir el temps reglamentari.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: És quelcom semblant a això de què parlem tant, de l'autonomia dels Municipis. En l'autonomia dels Municipis hi estem tots d'acord. Nosaltres estem conformes en què els Municipis han de tenir autonomia; en tot i això ens mostrem conformes. Però tots admetem que autonomia dels Municipis no vol dir que puguin fer el que els doni la gana, sinó que, en absolut, tinguin per damunt una superioritat que exerceixi una mena de funció que estigui per damunt del Municipi. Ara, manera d'exercitar aquesta funció sobre els Municipis. Quan ve l'Estat i intervé ja en tot el que fan els Municipis, sense deixar-los prendre acords, ni quasi cap funció, posant així una veritable tutela sobre els Municipis, nosaltres protestem i diem que això ja no és autonomia. Però nosaltres admetem que hi hagi una alta tutoria, per a evitar que es cometin actes de mala administració, que eviti que els Municipis es desviïn, que els cabals que s'inverteixin en coses diferents de les necessitats pel poble, s'inverteixin en coses diferents de les que s'han d'invertir. Doncs, quelcom semblant crec que s'ha d'adoptar en la Beneficència particular. Una alta funció d'inspecció per a evitar que es desviïn aquestes institucions, que hi hagin abusos, que hi hagin mals administradors a les mateixes. Aquest és el protectorat que ha d'exercir el Govern respecte a les funcions de les fundacions de Beneficència particular. Però la intervenció, la paraula que usa l'article que estem discutint, intervenció sembla que vol dir entrar dintre del que és la funció pròpia dels patrons d'aquestes fundacions. Això és el que nosaltres creiem que no ha d'existir, i això i res més que això, és la dife- és el protectorat que ha d'exercir el Govern respecte a aquest text que discutim.

Hi ha moments en què aquesta intervenció en l'Administració és molesta, gravosa, ominosa i perjudicial. Hi ha una institució de Beneficència privada que funciona aquí a Barcelona, suposo que encara està funcionant, de la qual jo havia format part com a patró, en concepte de President de la Diputació de Barcelona. Hi hagué un benefactor d'aquesta ciutat anys enrera, que deixà una fortuna quantiosa per a crear una institució de Beneficència, que funciona admirablement, i ordenà que fossin patrons sempre d'aquesta Institució, el Rector de la Universitat, el Director

del Banc d'Espanya i el President de la Diputació. Jo suposo que avui l'honorable senyor President de la Generalitat, en substitució del President de la Diputació, i el senyor Serra i Húnter, també deuen formar part d'aquest Patronat. I la funció nostra, durant aquests anys, fou una lluita constant, uns plets continus amb el Ministeri de la Governació, perquè ens entrebancava la nostra missió i ens arribava a fer impossible aquella funció que havia encarregat aquell benefactor; fins al punt que hi hagué moment en què volíem deixar-ho córrer i lliurar-ho a l'Estat, perquè es feia tan minuciosament aquella intervenció, que ja no era una funció tutelar, sinó que era voler substituir-nos en la funció. Parlo de catorze o quinze anys enrera, i suposo que això s'haurà modificat.

Però és certament això el que nosaltres volem evitar. De manera que si tots estem d'acord en el concepte, com crec que hi estem, em sembla que no fóra difícil que trobéssim un punt de relació en el qual poguéssim ajuntar els nostres vots amb la Comissió. Si la majoria de la Comissió no ho creu interessant, nosaltres no hi tenim un interès major i sols fem constar que hem presentat aquesta esmena en què hi ha exposat tot el nostre pensament.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret, per a rectificar.

El Sr. SERRA I MORET: Seré breu, senyor President, perquè ja em faig càrrec de l'hora.

El Sr. PRESIDENT: El temps reglamentari són quinze minuts, i la Cambra l'escoltarà amb molt gust.

El Sr. SERRA I MORET: El Senyor Vallès i Pujals deia que jo no l'havia entès, i jo en canvi puc dir que ell m'ha entès perfectament; és qüestió, naturalment, d'intel·ligència, i jo estic molt satisfet que ell m'hagi entès bé.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Defecte d'expressió.

El Sr. SERRA I MORET: Efectivament, malgrat que el senyor Vallès i Pujals s'entesta en dir que tenim punts de coincidència, potser en altres matèries en tinguem, però en aquesta, no, perquè nosaltres no podem acceptar el mot beneficència, del qual pensem conèixer el significat i no podem acceptar el mot ni podem acceptar el principi, perquè els ciutadans, tal com nosaltres els concebim, no han d'estar subjectes a la beneficència privada ni a la beneficència pública, i el concepte beneficència pública jo no sabia com emprar-lo, perquè en realitat no sé com pot subsistir. Potser pot subsistir d'una manera subreptícia, beneficiant algú que no té dret al que rep, però no pot subsistir pels casos que nosaltres parlem, perquè nosaltres parlem en aquest article — que ens felicitem molt que la Comissió i la Majoria el sostinguin amb tota la seva integritat —, no d'altres parlem aquí, repeteixo, de la part de previsió que ha d'evitar l'exercici de l'assistència social que ha de suplir aquells defectes que la previsió no hagi pogut corregir. Per tant, no veiem quin moment de la seva existència un ciutadà ha d'esperar la beneficència, cosa que en el meu concepte és, torno a repetir-ho, humiliant i vexatori pel que la rep. Quan aquesta s'exerceix d'una manera privada, no hem de parlar-ne en aquest moment en què estem estructurant la Constitució Interior de Catalunya i

no és aquesta ocasió de discutir aquests casos de virtut privada, que es poden exercir independentment de les altres funcions públiques: Aquí tractem d'establir un criteri de funció pública. Indubtablement que tot Estat modern, que tot Estat ben organitzat, que tot Estat que respongui a un sentit de consciència social i vulgui ésser la suma i complement de tot el que representa bàsicament la societat constituïda, ha d'entendre aquelles necessitats que els ciutadans no poden atendre per si mateixos, ha d'atendre l'organització pública, l'organització política, i l'organització administrativa. I quant a l'organització social representada per l'Estat, ha d'atendre les necessitats dels ciutadans quan aquestes no poden ésser ateses per ells mateixos. És, doncs, natural que partim d'un concepte distint, que nosaltres no veiem en què un Estat ben organitzat hi hagi necessitat d'exercir beneficència i per això rebutgem el mot; creiem que és el mot i el concepte d'assistència el que ha de mantenir-se.

Nosaltres no podem acceptar de cap manera el mot i el concepte de beneficència i considerem que l'assistència pública és una funció obligatòria, un deure ineludible de tot Estat ben constituït. Partim doncs d'un punt de vista completament distint. I afegirem a allò dit, que és evident que mentre no hi ha hagut Estat, que mentre la Societat no ha sabut constituir-se més que a base d'aquells principis liberals que consenten a tothom fer el que pugui i admeten una assistència de privilegis i de drets que naturalment detenten i perjudiquen drets d'altres, mentre aquest estat de coses ha existit no hi ha hagut cap organització estatal ni en embrió que vingués a esmenar aquest estat de coses, gràcies hem de donar a aquests sentiments cristians, gràcies hem de donar-los de què hagin vingut a atendre aquestes deficiències i no maleïm gens ni poc el que s'ha fet en aquest aspecte a través de la història, sinó que, al contrari, ho aplaudim. Però aquest estat de coses està superat i nosaltres no creiem en la beneficència, no creiem en la caritat. Millor dit, ni hi creiem ni la volem. Nosaltres volem que els homes dintre l'organització social moderna es trobin completament emparats, es trobin completament respectats, i com que admetre la beneficència i caritat representa sempre, naturalment, l'establir i acceptar un nivell entre el que dona la caritat i el que la rep, i per virtuós, per noble i desinteressat que sigui el que dona la caritat no deixa de vexar a l'altre, el que la rep, que pot ésser tan noble, tan virtuós i tant desinteressat com el que la dona, per això nosaltres que considerem que estem en un moment de constituir, si no un Estat perfecte, almenys un Estat que en la seva Constitució contingui els gèrmens de les màximes perfeccions possibles, nosaltres no podem acceptar de cap de les maneres que en aquest Estatut Interior de Catalunya hi cabi la possibilitat que dintre del nostre país puguin haver-hi ciutadans de condició tan inferior que hagin d'esperar de la Beneficència, que hagin d'esperar de la caritat, l'atenció de les seves necessitats com si no tinguessin dret a l'existència o si aquesta assistència hagués de restar a la mercè de la beneficència privada o dels bons sentiments dels ciutadans capitalistes. No, nosaltres, insistim, no podem acceptar això i per tant ens felicitem de què la

Majoria hagi en aquest aspecte, hagi coincidit completament amb nosaltres, en admetre que dintre de Catalunya tots els ciutadans tindran dret a l'assistència pública sense haver d'agafar res de ningú i que la Generalitat o l'organisme directiu tindrà l'obligació d'atendre aquesta assistència pública en tota la seva amplitut.

¿Que aquesta atenció serà cara? Si serà cara o si no ho serà ens preocupa molt poc. Fins ara han estat caríssimes totes les coses que han anat contra aquests principis. I ja que el senyor Vallès i Pujals també ha parlat d'Anglaterra, em permetré fer una altra referència a aquest país i tant més quant també el senyor Ventosa i Calvell dels dies passats que degut als excessos socialistes o socialitzants, havia vingut una reacció en alguns països i entre ells esmentava Anglaterra com suposant que l'Estat anglès estava poc menys que arruïnat per atendre aquestes obligacions d'Assistència social, entre elles les referents a l'atur forçós.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Em referia a tot un conjunt de política.

El Sr. SERRA I MORET: Si examinem les xifres del Pressupost de la Gran Bretanya, observarem que les quantitats gastades per aquestes atencions són una insignificància en comparar-les al que ha gastat l'Estat britànic, l'imperi britànic, en material de guerra i altres coses oposades a aquesta. El car és l'altre: però l'assistència pública, a tot arreu, és econòmica. No solament és humana, sinó que és econòmica i quan més diners s'apliqui millor, perquè més profit en gaudirà la societat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tauler.

El Sr. TAULER: Anem a contestar molt breument a l'interrogatori a què m'ha sotmès el senyor Vallès i Pujals. Contestació: Nosaltres sostenim el principi que la Generalitat abans que tot ha d'atendre les necessitats de l'Assistència Social; ara, nosaltres no rebutgem aquella beneficència o cooperació privada que espontàniament vingui a manifestar-se, però nosaltres no l'estimulem ni la demanarem. I no l'estimulem ni la demanarem, perquè no voldríem que succeís, com ha passat recentment, o sigui que havent de demanar a aquelles persones que més podien fer-ho i millor poden respondre, a què cooperessin a assortir de llits els hospitals de Barcelona, aquesta subscripció va haver de nodrir-se únicament de les aportacions de les classes mitjana i treballadora. He dit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Rectificaré molt breument. Prenem nota d'aquest criteri que té la Generalitat que, pel que es veu, és una rectificació del que ha tingut fins avui, perquè fa poques setmanes l'honorable senyor President de la Generalitat, demanava l'assistència — jo no m'atreveixo a emprar el mot «caritat» — demanava l'assistència, repeteixo, de tots els ciutadans de Catalunya per socórrer els damnificats pels aiguats de Girona. I a aquesta crida han respost els ciutadans de tot Catalunya, portant el seu óbol a la subscripció que es va obrir. I en quant al criteri que ha sustentat el senyor Serra i Moret, sols vull

dir que si no estiguéssim aquí treballant per a Catalunya i no hi hagués una cosa molt superior que ens inspira a tots, nosaltres podríem dir que la caritat i l'acció privada no deu menysprear-se. Bé està que la Generalitat atengui totes les necessitats de tota classe que hi hagi a Catalunya, però el fet és que els pobres continuen omplint els carrers de Barcelona i els pobres acudeixen en gran nombre a les portes de les esglésies perquè és on més els hi donen.

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats, jo preguntaria que fos atès el prec de la Presidència. Es posa a votació l'esmena a l'article 15. Votació ordinària? Voten a favor els senyors Diputats de Lliga Catalana, quedant rebutjada l'esmena. Hi ha una altra esmena a l'article 15.

(Un senyor Secretari llegeix l'esmena.)

El Sr. PRESIDENT: Sosté l'esmena la Lliga Catalana? Passa a votació.

El Sr. TAULER: Demano per parlar. Aquesta esmena no hauria de tornar-se a discutir, perquè ha restat ja englobada dintre de l'esmena anterior.

El Sr. PRESIDENT: Està votant-se. Els senyors Diputats que vulguin votar en pro de l'esmena, que es posin drets. (*S'aixequen els senyors Diputats de la Lliga Catalana.*) Resta rebutjada l'esmena. Es vota l'article 15. Els senyors Diputats que sostinguin

l'article 15 tal com ve redactat, tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de la Majoria i els de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya.*) Resta aprovat l'article.

El Sr. PRESIDENT: Article 16.

Un Sr. DIPUTAT: Podria suspendre's la sessió, per haver transcorregut les hores reglamentàries.

El Sr. PRESIDENT: Però abans he de dir a la Cambra que el senyor Comorera surt de la Comissió de Governació, i que el substitueix el senyor Serra i Moret.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Pecs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre el suposat retard de la Generalitat en l'estructuració dels serveis d'Administració Local.
3. Continuació de la interpellació sobre el Comissariat de la Casa Obrera.
4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

(*S'aixeca la sessió a un quart de nou i vuit minuts de la vetlla.*)